Nr 214 Październik 2026 ISSN 1734-6657 Cena 4,00 zł

Zachodniopomorski magazyn ROLNICZY

Ośrodek Doradztwa Rolniczego
w Barzkowicach

Gdzie tradycja spotyka nowoczesność – barzkowicka AGRO POMERANIA

Dziękujemy

że byliście z nami!

XXXVIII Barzkowickie Targi Rolne AGRO POMERANIA już za nami. Trzy dni spotkań, rozmów, prezentacji, pokazów i wspólnego świętowania rolnictwa nie byłyby możliwe bez ludzi, którzy tworzą to wydarzenie.

Dziękujemy Wystawcom – za obecność, zaangażowanie i setki przygotowanych stoisk, dzięki którym Barzkowice tętniły życiem.

Dziękujemy Patronom i Partnerom – za wsparcie, zaufanie i współpracę przy organizacji tegorocznych targów.

Dziękujemy Sponsorom – za pomoc, która pozwoliła nam przygotować wydarzenie na tak dużą skalę.

I przede wszystkim **dziękujemy Odwiedzającym** – rolnikom, mieszkańcom regionu, rodzinom, gościom z całej Polski i wszystkim, którzy spędzili z nami te trzy dni.
To właśnie **Państwo tworzycie AGRO POMERANIĘ**.
Wasza obecność, energia i zainteresowanie sprawiają, że Barzkowice każdego roku stają się miejscem spotkań wsi i miasta.

Dzięki Państwu tegoroczne targi mogły się udać.
Dziękujemy i do zobaczenia 10-12 września 2027 roku w Barzkowicach.

Dyrekcja i pracownicy
ZODR w Barzkowicach

oprawa.pl/25bc805a03

W NUMERZE

SYGNAŁY – INFORMACJE
4 Święto polskiej wsi w sercu Polski
6 Ważne daty

AKTYWNA WIEŚ
7 ZODR blisko ludzi i tradycji

ZACHDONIOPOMORSKIE Z BLISKA
8 Smaki, tradycja i dziedzictwo regionu

BARZKOWICKIE TARGI ROLNE
10 Gdzie tradycja spotyka nowoczesność – barzkowicka AGRO POMERANIA
12 Młodzież pobiegła w Barzkowicach
13 Stolica zachodniopomorskiego folkloru
14 Bezpieczne gospodarstwo, nowoczesne rolnictwo
15 Święto Plonów
16 Rękodzieło, które łączy pokolenia i kraje
18 Smaki, tradycja i pasja – Barzkowicki Przystanek KGW
19 Czempiony wystawy bydła mięsnego
20 XXII Wystawa Bydła Mlecznego
21 Kolorowe pióra i niezwykłe rasy
22 Króliki w roli głównej
23 Piękno zaklęte w końskiej sylwetce
24 Precyzja na czterech kołach
24 Konkurs Młodego Prezentera
25 Hobby Horse – wielkie skoki małych zawodników
26 Sportowe emocje na pakurze
28 Koń, jeździec i emocje – niezwykła „Dżygitówka”
29 Nie chodzi tylko o dopłaty – rolnictwo potrzebuje stabilności

UPRAWA
31 Zalecenia

HODOWLA
32 Podstawowe zasady zbioru kukurydzy. Dobry zbiór to pierwszy krok do dobrej kiszonki
34 Mikroklimat w chlewni – dlaczego wentylacja i temperatura są tak ważne?
36 Zalecenia

W ZGODZIE Z NATURĄ
37 Zmianowanie – podstawa ekologicznego gospodarstwa
38 Permakulturowy kopiec – żyzna gleba i więcej wody
40 Metodyki integrowanej produkcji roślin – praktyczne narzędzie dla producentów rolnych i doradców

W DOMU I OGRODZIE
43 Jesienne smaki i zapachy
45 Kalendarz biodynamiczny
46 Dyniowe rozmaitości

FUNDUSZE I DOTACJE
47 Więcej komfortu dla bydła i świń – jest wsparcie
47 Dopłaty do nawozów i paliwa
48 Postaw na własną energię
48 Dofinansowanie RHD i MOL

EKONOMIKA DLA ROLNIKA
49 Rynki rolne
50 Informacja handlowo-rynkowa

PO GODZINACH
54 Krzyżówka z hasłem
54 Krzyżówka dla dzieci

43 Jesienne smaki i zapachy

47 Dopłaty do nawozów i paliwa

SYLWIA LENARD
Redaktor naczelna

Wieś ma wiele twarzy, jedną poznajemy na polu, gdy zaczyna się kolejny dzień pracy. Inną – podczas targów, wystaw czy dożynek. Jest też wieś młodych ludzi, którzy próbują swoich sił w konkursach, hodowców prezentujących dorobek wielu lat pracy i tych, którzy pielęgnują tradycje przekazywane z pokolenia na pokolenie.

Współczesna wieś nie jest więc ani tylko przeszłością, ani wyłącznie nowoczesnością. To miejsce, w którym te dwa światy się spotykają. Tradycyjne smaki mogą iść w parze z nowoczesnym gospodarstwem, rękodzieło z nowymi pomysłami, a doświadczenie starszych pokoleń z energią młodych. Właśnie taki obraz wsi pokazujemy w tym numerze naszego magazynu.

Dużo miejsca poświęcamy tegorocznym targom – wydarzeniu, które jak w soczewce skupia wiele tych różnych oblicz. Są tu hodowcy i rolnicy, młodzi zawodnicy, twórcy ludowi, Koła Gospodyń Wiejskich, wystawcy i odwiedzający. Są zwierzęta, maszyny, rękodzieło, regionalne smaki i przede wszystkim – ludzie.

Ale wieś to także codzienna praca, dlatego zaglądamy do gospodarstw i podpowiadamy, jak lepiej zadbać o uprawy, zwierzęta i warunki ich utrzymania. Piszemy o zmianowaniu, integrowanej produkcji, kukurydzy na kiszonkę czy mikroklimacie w chlewni. Poruszamy też tematy związane z ekologią i jesiennymi smakami. Na końcu wracamy do tego, co dla wielu gospodarstw jest równie ważne jak dobre plony – pieniędzy na rozwój i możliwości skorzystania ze wsparcia.

Bo choć wieś zmienia się z roku na rok, jedno pozostaje niezmienne – tworzą ją ludzie. Ich praca, pomysły, pasje i przywiązanie do miejsca, w którym żyją. I właśnie o tej wsi – różnorodnej, pracowitej, tradycyjnej, ale jednocześnie otwartej na nowe – jest ten numer.

Zapraszam do lektury.

WYDAWCA: ZODR w Barzkowicach
REDAKCJA: ZODR w Barzkowicach, 73-134 Barzkowice 2
tel. 91 479 40 73, 479 40 41, e-mail: redakcja@zodr.pl
ZESPÓŁ: Sylwia Lenard (redaktor naczelna),
Elżbieta Jarosz-Czerniak, Milena Worach (skład, projekt okładki)
DRUK: TOP DRUK Sp. z o.o., sp. k., Łomża nakład 1200 egz.
PRENUMERATA I REKLAMY: www.zodr.pl/wydawnictwo

www.zodr.pl
ZODR w Barzkowicach

eprasa.pl 25bc805a03

Święto polskiej wsi

13 września niewielka Spała w województwie łódzkim stała się, za sprawą odbywających się tu Dożynek Polskich, miejscem ogólnopolskiego spotkania rolników, przedstawicieli instytucji działających na rzecz rolnictwa, Kół Gospodyń Wiejskich, producentów żywności, twórców ludowych i mieszkańców obszarów wiejskich.

JOANNA GIŁKA-ZAPORSKA
ZODR Oddział w Koszalinie

W Dożynkach Polskich, organizowanych przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi we współpracy z Narodowym Instytutem Kultury i Dziedzictwa Wsi, Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa oraz Gminą Inowłódz, uczestniczył również Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach. Udział ZODR był okazją do zaprezentowania potencjału województwa zachodniopomorskiego, jego rolnictwa, produktów regionalnych oraz działalności doradczej Ośrodka.

Dożynki te mają szczególny charakter, ponieważ łączą tradycyjne święto plonów z prezentacją współczesnego oblicza polskiej wsi. Tegoroczne uroczystości rozpoczęły się Mszą Świętą Polową przy kościele pw. Matki Bożej Królowej Korony Polskiej. Następnie ulicami Spały przeszedł korowód dożynkowy, po którym odbyły się tradycyjne obrzędy, prezentacja wieńców oraz uroczystości oficjalne. Ważnym punktem programu było wręczenie odznak „Zasłużony dla Rolnictwa", przyznawanych osobom szczególnie zaangażowanym w pracę na rzecz polskiego rolnictwa.

Gospodarzem wydarzenia był Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Stefan Krajewski, który podczas uroczystości podkreślał znaczenie pracy rolników oraz ich rolę w zapewnianiu bezpieczeństwa żywnościowego kraju. W wydarzeniu uczestniczyli również przedstawiciele kierownictwa resortu, w tym podsekretarz stanu Adam Nowak, dyrektorzy departamentów MRiRW, kierownicy jednostek podległych ministerstwu oraz przedstawiciele organizacji i instytucji związanych z rolnictwem.

Szczególne znaczenie miała strefa wystawiennicza, w której można było spotkać przedstawicieli wielu instytucji związanych z rolnictwem i rozwojem obszarów wiejskich. Swoją działalność prezentowały m.in. Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi, instytuty badawcze nadzorowane przez MRiRW oraz ośrodki doradztwa rolniczego. Obecni byli również producenci żywności, twórcy ludowi i Koła Gospodyń Wiejskich. Wśród prezentowanych instytucji znalazł się m.in. Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB, przedstawiający swoją działalność naukowo-badawczą, publikacje i analizy dotyczące rolnictwa, gospodarki żywnościowej i obszarów wiejskich. Swoją ofertę zaprezentował również Instytut Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego – PIB, zwracając uwagę m.in. na zagadnienia bezpieczeństwa i jakości żywności. Z kolei KOWR promował polską żywność oraz ideę świadomych wyborów konsumenckich w ramach kampanii #KupujŚwiadomie, przygotowując również atrakcje edukacyjne dla najmłodszych.

Na tym tle swoją obecność zaznaczył Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach, reprezentowany przez II Zastępcę Dyrektora Andrzeja Leśniewicza oraz pracowników Oddziału w Koszalinie oraz PZDR w Koszalinie. Stoisko ZODR było miejscem prezentacji województwa zachodniopomorskiego oraz działalności Ośrodka na rzecz mieszkańców wsi i rolników. Odwiedzający mogli zapoznać się z charakterem regionu, jego walorami, produktami oraz inicjatywami podejmowanymi na obszarach wiejskich. Ważnym elementem prezentacji była również możliwość bezpośrednich rozmów z przedstawicielami ZODR – zarówno o działalności doradczej, jak i o przedsięwzięciach związanych z rozwojem obszarów wiejskich, promocją lokalnych pro-

eprasa.pl 25bc805a03

w sercu Polski

duktów i zachowaniem dziedzictwa kulinarnego.

Stoiska prezentowały dużą różnorodność. Można było zobaczyć produkty regionalne i tradycyjne, rękodzieło, wyroby przygotowywane przez lokalnych producentów i Koła Gospodyń Wiejskich, a także przykłady aktywności mieszkańców polskiej wsi. Była to możliwość nie tylko poznania smaków i tradycji poszczególnych regionów Polski, ale także zobaczenia, w jaki sposób lokalne dziedzictwo może być wykorzystywane do budowania rozpoznawalności regionów i tworzenia dodatkowych możliwości rozwoju mieszkańców wsi.

Istotnym elementem wydarzenia była także prezentacja wieńców dożynkowych, będących jednym z najbardziej rozpoznawalnych symboli święta plonów. Ich wykonanie wymaga znajomości tradycji, pomysłowości i zaangażowania wielu osób. Obok uroczystego korowodu i ceremoniału dożynkowego uczestnicy mogli oglądać występy zespołów ludowych oraz program artystyczny. Dla rodzin przygotowano również strefę zabaw i animacji dla dzieci.

Dożynki w Spale były również przestrzenią spotkań i wymiany doświadczeń. W jednym miejscu spotkali się przedstawiciele administracji rządowej, instytucji rolniczych, nauki, doradztwa, samorządów, organizacji społecznych i producentów. Dla ZODR była to okazja do nawiązania i podtrzymania kontaktów z partnerami działającymi w różnych obszarach rolnictwa i rozwoju wsi, a także do obserwowania rozwiązań i inicjatyw prezentowanych przez inne regiony.

Udział ZODR w Dożynkach Polskich w Spale miał zatem nie tylko wymiar promocyjny. Był również okazją do pokazania miejsca i roli doradztwa rolniczego w systemie wsparcia polskiej wsi oraz do zaprezentowania działań podejmowanych na rzecz mieszkańców województwa zachodniopomorskiego. Spotkanie przedstawicieli różnych środowisk pokazało, że współczesna wieś to nie tylko produkcja rolna, ale również przedsiębiorczość, lokalna żywność, dziedzictwo kulturowe, aktywność społeczna i nowe możliwości rozwoju.

Dożynki Polskie w Spale pozostawiły przede wszystkim obraz polskiej wsi jako środowiska aktywnego, różnorodnego i silnie związanego z tradycją, ale jednocześnie otwartego na nowe rozwiązania. Dla ZODR udział w tym ogólnopolskim wydarzeniu był ważnym elementem promocji województwa zachodniopomorskiego oraz okazją do zaprezentowania działalności Ośrodka szerokiemu gronu odbiorców.

Fot. ZODR Oddział w Koszalinie

eprasa.pl 25bc805a03

WAŻNE DATY

SKŁADKI/PODATKI

31 października/2 listopada – składki KRUS. Standardowy termin opłacenia składek za IV kwartał 2026 r. przypada na 31 października, ale ponieważ jest to sobota, termin przesuwa się na 2 listopada.

31 października – może być terminem płatności czynszu dla części dzierżawców KOWR, ale nie jest to uniwersalny termin dla wszystkich – trzeba sprawdzić własną umowę dzierżawy.

OCHRONA ROŚLIN I NAWOŻENIE

20 października – zgodnie z programem azotanowym 20 października jest podstawową datą zakończenia okresu stosowania nawozów azotowych na gruntach ornych. W określonych przypadkach termin może być przesunięty, m.in. do 25 października, w zależności od warunków i lokalizacji.

WETERYNARIA/ZWIERZĘTA

2 listopada – Rolnicy posiadający daniele lub jelenie szlachetne, których nie zgłoszono do komputerowej bazy danych w sposób wymagany dla celów ONW, mogą mieć obowiązek złożenia odpowiedniego oświadczenia do 2 listopada. Termin ten wynika z faktu, że 31 października przypada w sobotę.

Do 30 listopada – hodowcy bydła mięsnego mogą ubiegać się o refundację części kosztów poniesionych na zakup czystorasowych buhajów. Wnioski są przyjmowane w biurach powiatowych ARiMR.

NABORY ARIMR

Od 1 października do 2 listopada – pierwszy nabór wniosków w ramach nowej interwencji ARiMR (I.10.6.1), skierowanej do gospodarstw rozwijających małe przetwórstwo – w ramach łańcucha wartości (w gospodarstwie). Rolnicy mogą ubiegać się o ryczałtowe wsparcie w wysokości 30, 60 lub 120 tys. zł, które pokryje do 65% kosztów kwalifikowalnych projektu. Przewidziano też dodatkowe pieniądze dla mikroprzedsiębiorców.

1 października–19 listopada – nabór na ARiMR – Fundusze Wzajemnościowe w rolnictwie – nowa interwencja wspierająca fundusze, które rekompensują rolnikom straty z tytułu chorób zwierząt, szkodników i zdarzeń środowiskowych.

5 października – 3 listopada – Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej w obszarach: Obszar A – inwestycje dotyczące biogazowni rolniczej, Obszar B – inwestycje dotycząc mikroinstalacji produkujących energię z promieniowania słonecznego, Obszar C – inwestycje dotyczące rozwiązań poprawiających efektywność energetyczną budynków gospodarstw rolnych.

7 października – rolnicy realizujący praktykę zapewnienia wypasu w ekoschemacie Dobrostan zwierząt mają czas do 7 października na przekazanie dokumentów do ARiMR. Chodzi o rejestr wypasu albo oświadczenie dotyczące krów mlecznych, krów mamek lub opasów.

7 października – 6 listopada – Inwestycje poprawiające Dobrostan bydła i świń. Do 150 000 zł bezzwrotnego wsparcia dla rolników prowadzących chów lub hodowlę bydła i świń. Do 65% refundacji kosztów inwestycji poprawiających warunki utrzymania zwierząt.

Do 13 października – rolnicy, którzy ubezpieczyli swoje zwierzęta gospodarskie od ryzyka wystąpienia co najmniej jednej z kilkudziesięciu chorób zakaźnych, mogą ubiegać się o refundację części opłaconej składki.

23 października – 27 listopada – Interwencje w sektorze pszczelarskim (I.6.1–I.6.7) – m.in. podnoszenie wiedzy pszczelarskiej, modernizacja gospodarstw pasiecznych, walka z warrozą, gospodarka wędrowna i odbudowa wartości użytkowej pszczół.

IMPREZY ROLNICZE

4 października – Jesienne Targi Rolno-Ogrodnicze AGROMARSZ – Marszew. Organizator: WODR Poznań.
6–8 października – Agro FARMA Expo – Warszawa/Nadarzyn.
8 października – Dzień Kukurydzy 2026 – Sielinko. Organizator: Wielkopolski ODR.
10–11 października – Jesień w sadzie i ogrodzie" – Szepietowo. Organizator: Podlaski ODR.
24–25 października – Krajowa Wystawa Gołębi Młodych oraz Drobiu Ozdobnego i Królików – Sielinko. Organizator: Wielkopolski ODR.

OGŁOSZENIA ROLNIKÓW

KUPNO

Czyszczalnie do zboża i nasion Pektus, Rofama, CZ Major. Tel. 504 910 322.

Ciągnik Zetor Forterra, agregat uprawowy 3 m, formownica do redlin ziemniaków, sadzarka do ziemniaków talerzowa. Tel. 795 807 728.

Bizon Rekord, BS, Class, sortownik do ziemniaków, pług obrotowy Kverneland Famarol, siewnik zbożowy, agregat siewny, opryskiwacz ciągany na kołach Pilmet. Tel. 790 318 118.
Rozsiewacz wapna rcw Unia Brzeg, dmuchawę do zboża ssąco-tłoczącą POM Augustów, przyczepę rolniczą. Tel. 511 924 809.

Ciągnik Zetor, przystawkę do kukurydzy; siewnik do kukurydzy i rozsiewacz nawozu. Tel. 728 032 907.

SPRZEDAŻ

Gruber Unia Grudziądz 3 m, agregat podorywkowy – maszyna w dobrym stanie, zabezpieczenia sprężynowe, 7 łap, rok. prod. 2008, cena 11 600 zł. Tel. 667 554 356.

Bizon na części, silnik na części, heder nowy typ z wózkiem, silnik na chodzie - super stan, sortownik do ziemniaków rolkowy. Tel. 698 087 689.

Ciągnik John Deere 6610, kombajn z sieczkarnią Fortschritt 514, kombajn do ziemniaków Anna, pług obracalny Overum 4-skibowy, agregat uprawowo-siewny Amazone, opryskiwacz Agrofart 15 m 1800 l, agregat talerzowy 3 m, agregat uprawowy 3 m. Gm. Mieszkowice. Tel. 515 585 884.

Dwie przyczepy 4-tonowe, brony ciągane pięciopolowe, siewnik Poznaniak 270, kultywator - 2 szt., przetrząsaczo-zgrabiarkę (pająk), opielacz do ziemniaków, silnik elektryczny 15 kW na wózku przewoźnym, dmuchawa do zboża i siana, wóz konny drabiniasty i skrzyniowy (garażowany), samochód osobowo-terenowy Suzuki Jimi. Tel. 666 395 108, dzwonić po 20.00.

Kosiarkę bijakową LEOPARD 250/0, rozsiewacz poplonów APV, dolny zaczep John Deere, kultywator duński 2,7 m. Tel. 662 295 827.

Kombajn Class Mekator 60, ciągnik 1012 Ursus 360 i 330. Tel. 889 600 257.

Gospodarstwo sadownicze, w skład którego wchodzi ok. 2 ha zadbanego sadu czereśniowego, zabudowania rekreacyjno-magazynowe o pow. użytkowej 70 m², dwa magazyny o pow. 180 m² oraz sprzęt rolniczy. Rówienko, gm. Barlinek. Tel. 500 297 182.

Łąka o pow. 2,77 ha klasy III i IV położona w miejscowości Przeczno, gm. Bierzwnik. Łąka wilgotna nadająca się do programów przyrodniczych. Tel. 508 361 422.

RÓŻNE

Wydzierżawię nieruchomość obejmującą kompleks 3 szklarni: dwie o wym. ok. 45x9 każda, jedna o wym. ok. 40x9 m. Obecnie ok. 1,5 szklarni zajmuje uprawa winogron, natomiast na pozostałej części znajdują się niewielkie nasadzenia borówki. Oczekiwana cena dzierżawy jest niewielka i zostanie ustalona indywidualnie. Tel. 609 743 197.

eprasa.pl 25bc805a03

Fot. Imprezy dożynkowe na terenie województwa zachodniopomorskiego w obiektywie pracowników ZODR

ZODR blisko ludzi i tradycji

Jesteśmy tam, gdzie świętuje zachodniopomorska wieś — razem z ludźmi, w rytmie tradycji – Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego co roku uczestniczy w dożynkach gminnych i powiatowych w całym województwie, wspierając mieszkańców w pielęgnowaniu rolniczych zwyczajów i budowaniu lokalnej wspólnoty...

eprasa.pl 25bc805a03

Smaki, tradycja i dziedzictwo regionu

Za nami finał regionalny XXV edycji konkursu „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów", który odbył się 6 września w Zachodniopomorskim Centrum Kultury Obszarów Wiejskich i Edukacji Ekologicznej w Przelewicach.

EWELINA BODYS, ZODR w Barzkowicach

Uczestnicy konkursu reprezentowali całe województwo zachodniopomorskie, pokazując bogactwo i różnorodność lokalnych tradycji kulinarnych. Ich zaangażowanie jest ważnym elementem ochrony regionalnego dziedzictwa i przekazywania wiedzy o dawnych recepturach, produktach i sposobach ich wytwarzania. Promocja lokalnych smaków wspiera również małe gospodarstwa i producentów, a także wzmacnia turystyczną atrakcyjność regionu. Dzięki takim inicjatywom tradycja kulinarna pozostaje żywa i staje się częścią współczesnego życia lokalnych społeczności.

Po ocenie i degustacji zaprezentowanych produktów komisja konkursowa przyznała nagrody i wyróżnienia.

Kategoria PRODUKTY REGIONALNE POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO

Podkategoria: produkty i przetwory mięsne

I nagroda: Schab z wiejskiej wędzarni – Gospodarstwo Rolne „Tradycyjne Jadło" Elżbieta i Mariusz Kubiccy

I nagroda: Kiełbasa Pradziada – Masar Sp. z o.o., Paulina Kurpiel

Podkategoria: produkty i przetwory z ryb

I nagroda: Rozpiór z Wyspy Wolin w zalewie maślanej – KGW Dargobądz, Marzena Szulińska

Podkategoria: produkty mleczne

I nagroda: Ser dojrzewający Portowy – Sery z Doliny Regi, Magdalena Adamczewska

Podkategoria: miody

I nagroda: Miód ze Żmijowca – Pasieka Akacjowy Gaj, Piotr Krajewski

Wyróżnienia:

- Kiełbasa Trzebieszewska – KGW w Trzebieszewie, Monika Kosińska
- Pulpety rybne z grzybami w zalewie – Linówianki KGW w Linówku, Jolanta Stańczyk
- Ser golczewski Basztowy – Serowarnia „Pod Siódemką", Grzegorz Janus
- Miód leśny – Gospodarstwo Pasieczne Rodziny Świnoga, Krzysztof Świnoga
- Miód chabrowy z nutą spadzi – Rodzinne Gospodarstwo Pasieczne „Ule Miodule", Stanisław Frąk

Kategoria PRODUKTY I PRZETWORY POCHODZENIA ROŚLINNEGO

Podkategoria: przetwory owocowe

I nagroda: Powidła śliwkowe smażone na westfalce – KGW Wiechowo, Nikola Wiechcińska

Podkategoria: produkty zbożowe

I nagroda: Olej konopny – Połczyńska Olejarnia, Zuzanna Kamińska

Podkategoria: wyroby cukiernicze

I nagroda: Pierniki koszalińskie – Pierniki i torciki, Anna Naszydłowska

Wyróżnienie: Babka gotowana – KGW Grzędzice, Elwira Pokrzywniak

Kategoria NAPOJE REGIONALNE

Podkategoria: Napoje bezalkoholowe

I nagroda: Syrop lawendowy – Lawenda nad Jeziorem, Aneta Przemysław Pustkowscy

eprasa.pl 25bc805a03

Podkategoria: napoje alkoholowe
I nagroda: Trójniak gryczany „Weles" – Miodosytnia Fiłkowscy sp. z o.o., Edward Fiłkowski

Wyróżnienia:
• Kawa ziołowa Księcia Warcisława IV - Agnieszka Szewczyk
• Nalewka z lubczyka – KGW „Europejki" z Daleszewa, Andrzej Misiewicz

Kategoria INNE PRODUKTY REGIONALNE
I nagroda: Białozdrojskie pierogi z kurkami – KGW „Białozdrojanki", Violetta Zbytek

Nominacje do PERŁY 2026
Ponadto Komisja Konkursowa nominowała 6 produktów do nagrody „Perła 2026":

1. Kiełbasa Gruba z Dziczyzny – Gospodarstwo Agroturystyczne Zielona Dolina, Roman Kawecki,
2. Paprykarz z płoci – KGW Malwy w Tetyniu, Małgorzata Zybała,
3. Krasnopiórka z zalewu szczecińskiego w zalewie octowo-korzennej – KGW Dargobądz, Marzena Szulińska,
4. Miód wytłaczany z odsklepin – Pasieka Fujarskich, Grzegorz Fujarski,
5. Miód wrzosowy – Miody Puszczy Barlineckiej Kołosowscy, Łukasz Kołosowski,
6. Białozdrojskie Rogaliki – KGW „Białozdrojanki", Violetta Zbytek.

Cele konkursu:
• gromadzenie i identyfikowanie wiedzy o autentycznych regionalnych produktach żywnościowych, powstających w gospodarstwach oraz wśród lokalnych rzemieślników;
• wyłanianie wyrobów unikalnych dla danego regionu, które mogą stać się jego wizytówką;
• popularyzowanie możliwości wykorzystania walorów regionalnych produktów w ofercie lokalnego rolnictwa, turystyki (szczególnie agroturystyki) oraz rzemiosła i przetwórstwa;
• nominowanie laureatów do katalogu rodzimych produktów o wyjątkowej jakości i wskazanie możliwości uzyskania ochrony prawnej zgodnej ze standardami UE.

Fot. E. Pawłowicz

Organizatorem ogólnopolskiego etapu konkursu była Polska Izba Produktu Regionalnego i Lokalnego, prowadząca partnerstwo z Związkiem Województw RP. Na szczeblu regionalnym konkurs zorganizował Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego we współpracy z Zachodniopomorskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach.

eprasa.pl 25bc805a03

Dyrektor ZODR

Trzy dni pełne rolniczych emocji, najnowocześniejszych technologii i prezentacji bogatego dorobku polskiej wsi za nami. XXXVIII Barzkowickie Targi Rolne AGRO POMERANIA po raz kolejny udowodniły, że zachodniopomorskie rolnictwo to potęga budowana na fundamencie innowacji, ale przede wszystkim – na miłości do ziemi i szacunku dla tradycji. To wyjątkowe wydarzenie pokazało, jak dumnie dbamy i kultywujemy wiejskie tradycje, łącząc piękno naszego dziedzictwa z wyzwaniami przyszłości.

SYLWIA LENARD, ZODR w Barzkowicach

Gdzie tradycja spotyka nowoczesność – barzkowicka AGRO POMERANIA

Sektor maszynowy

AGROLIGA 2026

Kategoria Rolnicy
- Mistrz Wojewódzki: Adam, Bartłomiej i Kacper Chowańscy
- Wicemistrz: Marcin Sikora
- Wyróżnienie: Grzegorz Kropiwnicki

Kategoria Firmy
- Mistrz Wojewódzki: Janusz Zakrzewski – Evergreen Solutions Sp. z o.o.
- Wicemistrz: Krzysztof Łukasiewicz – Centrum Pszczelarskie Łukasiewicz
- Wyróżnienie: Monika Bińczyk – Czarowna Chatka Ziół i Rękodzieła

NAJLEPSZY NA TARGACH

Grand Prix Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi – PHU JAROL Barwice Jarosław Omelańczuk – *za innowacyjność, wysoką jakość usług oraz zaangażowanie firmy w rozwój nowoczesnego rolnictwa*

Maszyny, urządzenia, technologie

I miejsce – firma AgroOdlot ze Świdwina – *oferująca usługi i sprzedaż dronów rolniczych do rolnictwa precyzyjnego*

II miejsce – Argo Sieć Maszyny Sp. z o.o. z Chełmna – *za system operacyjny „John Deere Operation Center”*

III miejsce – Sun Vita Aleksander Bernard z Gliwic – *za prasę do tłoczenia OLLIVIO z suszarką do ziaren*

Środki produkcji

I miejsce – NORDKALK Sp. z o.o. z Krakowa – *za innowacyjne wapno nawozowe „Nordkalk Instant Cal”*

II miejsce – INNVIGO Sp. z o.o. z Warszawy – *za środek ochrony roślin Hapi 250 EC*

Artykuły spożywcze

I miejsce – Miody Puszczy Barlineckiej z Barlinka – *za miód wielokwiatowy z nutą lipy i czereśni*

II miejsce – Gospodarstwo Ekologiczne Eko Biedrzyccy – *za Owocowy Grzaniec Bezalkoholowy 0%*

III miejsce – Niebo w Gębie/Biuro Usług Kulturalnych Sp. z o.o. – *za konfiturę z zielonych smażonych pomidorów*

eprasa.pl 25bc805a03

Barzkowice znów stały się prawdziwą rolniczą stolicą Pomorza Zachodniego. Przez trzy targowe dni teren ZODR w Barzkowicach odwiedziło blisko 100 tys. osób – rolników, rodzin, przedsiębiorców i miłośników wszystkiego, co związane z polską wsią. Wśród podmiotów obecnych na wydarzeniu znaleźli się producenci maszyn rolniczych, firmy oferujące środki do produkcji roślinnej i zwierzęcej, ogrodnicy i szkółkarze, firmy z branży budowlanej i odnawialnych źródeł energii, renomowani dealerzy samochodowi, instytucje okołorolnicze, banki i uczelnie rolnicze. Jak co roku niebywałe zainteresowanie wzbudził sektor rolno-spożywczy. Była strefa rękodzieła, a także Barzkowicki Przystanek Kół Gospodyń Wiejskich. Niezmiennie ogromnym zainteresowaniem cieszyły się strefy zwierząt hodowlanych oraz koni.

Tegoroczny program był wyjątkowo atrakcyjny: XXII Wystawa Bydła Mlecznego, X Regionalna Wystawa Bydła Mięsnego, Wystawa Zwierząt Futerkowych, Regionalna Wystawa Drobiu i Gołębi Ozdobnych, Pokaz alpak, XIIX Zachodniopomorska Wystawa Hodowlana Koni, XXXI Zawody Jeździeckie w Skokach, Konkurs Młodego Hodowcy, pokaz wyszkolenia i ułożenia psów myśliwskich, pokazy sokolnicze, dżygitówka – pokazy kaskaderki konnej, IV Zawodu Hobby Horse dla dzieci i młodzieży, Biegi Przełajowe, XIV Przegląd Kapel Ludowych, Konkurs wieńców dożynkowych, XX Międzynarodowa Wystawa Rękodzielnictwa, Barzkowicki Przystanek KGW – to główne atrakcje tegorocznej imprezy.

Niewątpliwą i wielką atrakcją były sobotnie koncerty DUO VOICE, MIG i Jacka Stachursky'ego, a także trzydniowe zawody STIHL TIMBERSPORTS®, ponieważ każdy dzień oznaczał inną odsłonę rywalizacji. W piątek odbyły się zawody Polish International Newcomer Cup, w sobotę – Mistrzostwa Polski STIHL TIMBERSPORTS®, a w niedzielę – European Trophy STIHL TIMBERSPORTS® – rywalizacja na poziomie europejskim. Było niebywale emocjonująco – absolutnym triumfatorem okazał się Polak, Michał Dubicki, zdobywając ten tytuł po raz piąty w karierze. Wielki sukces odniósł także inny nasz reprezentant – Jacek Groenwald, który wywalczył brązowy medal.

To właśnie w Barzkowicach poznaliśmy również laureatów wojewódzkich etapów konkursów dla rolników: Najlepsze gospodarstwo ekologiczne, Agroliga, Bezpieczne gospodarstwo rolne.

Od lat dbamy o to, aby AGRO POMERANIA była nie tylko miejscem spotkań rolników i przedstawicieli branży, ale także wydarzeniem, w którym dobrze czują się całe rodziny. Obok sektorów związanych bezpośrednio z rolnictwem przygotowujemy przestrzenie, które łączą rozrywkę z edukacją i pozwalają najmłodszym odkrywać świat przyrody, ekologii i bezpieczeństwa. Jednym z takich miejsc jest EKOSTREFA, która przez trzy dni przyciągała dzieci, młodzież i rodziców. Swoją działalność prezentowały tam instytucje zaangażowane w edukację ekologiczną, m.in. WFOŚiGW w Szczecinie, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych, Policja oraz Drawieński Park Narodowy. Na odwiedzających czekały ekologiczne zabawy, konkursy i quizy, a zwieńczeniem działań było losowanie nagród głównych w „Zielonej Loterii", ufundowanych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie.

Najlepsza reklama stoiska

· ARBENA Sp. z o.o. z Katowic, *której stoisko z halami wielofunkcyjnymi wyróżniało się spójną i atrakcyjną formą wizualną*

AGRO-EKO-TURYSTYCZNE ZIELONE LATO 2026

Kategoria Gospodarstwo Rolne

I miejsce – Monika Kasprzyk – „Stajnia Robinkowo"
II miejsce – Violetta i Robert Bobkiewicz – „Kiełpino Młyn"
III miejsce – Mirela Orłowska – „Stajnia Orłowscy"

Kategoria Ośrodek

I miejsce – Bartłomiej Górski – „Ranczo Radzicz"
II miejsce - Maria Magdalena Balazs – „Zakątek Mala"
III miejsce – Iwona Kiryczyńska – „Agro-Relax"

GOSPODARSTWO DEMONSTRACYJNE AMBASADOREM WIEDZY ROLNICZEJ KRAJOWEJ SIECI GOSPODARSTW DEMONSTRACYJNYCH

· Gospodarstwo Rolne Państwa Patrycji i Łukasza Leśniewskich LEŚNIAK AGRO

Fot. D. Węgrzynek

Laureaci konkursu „Najlepszy na Targach"

PATRONAT HONOROWY

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Patronat honorowy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Stefana Krajewskiego
Ministerstwo Sportu i Turystyki
Województwo Zachodniopomorskie
Powiat Stargardzki
Gmina Stargard
Stargard
ARiMR
PIORiN
Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa
#KUPUJŚWIADOMIE
Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
NIKiDW
Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej
GDR Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie
ZZP Szczecin

PATRONAT MEDIALNY

TVP3 Szczecin
TVP Info
Twoje Radio tylko przeboje
GS24.pl
GK24.pl
Portal Pszczelarski Z miłości do pszczół

PARTNER EKOLOGICZNY

eprasa.pl 25bc805a03

Młodzież pobiegła w Barzkowicach

ZODR w Barzkowicach wraz z Zachodniopomorskim Zrzeszeniem Ludowym Zespoły Sportowe był organizatorem XXXIII Barzkowickich Biegów Przełajowych.

PAULINA DOLATOWSKA
ZODR w Barzkowicach

Biegi odbyły się 11 września w ramach XXXVIII Barzkowickich Targów Rolnych AGRO POMERANIA. W wydarzeniu uczestniczyli wybitni przedstawiciele polskiego sportu: Wojciech Matusiak, Ryszard Chybiński, Janusz Brzozowski i Janusz Olszewski, a także prezes Zachodniopomorskiej Rady Olimpijskiej Stanisław Kopeć. Ich obecność była okazją do promocji sportu i osiągnięć polskich olimpijczyków, a także przybliżenia uczestnikom historii i wartości olimpijskich. Goście opowiadali również o inicjatywach mających na celu zwiększanie zaangażowania i wsparcia dla polskich sportowców.

Uczestnicy biegów mieli do pokonania dystans 800 lub 1200 metrów, w zależności od grupy wiekowej, a nad prawidłowym przebiegiem zawodów czuwali sędziowie z WMLKS Pomorze Stargard, dbając o sprawną i zgodną z zasadami rywalizację.

Nadzieja Olimpijska
Jakub Soliński, SP z OI w Pyrzycach
Natasza Górska, SP z OI w Pyrzycach

Drużynowo szkoły podstawowe:
1. SP nr 3 Stargard
2. SP z OI Pyrzyce
3. SP nr 1 Stargard

Drużynowo szkoły ponadpodstawowe:
1. ZS nr 5 Stargard
2. ZS Budowlano-Technicznych Stargard
3. ZS CKR Mieszkowice

Nagrody, medale i puchary dla młodzieży ufundowali: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, ZODR w Barzkowicach, Zachodniopomorskie Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe, Starostwo Powiatowe w Stargardzie, Wójt Gminy Stargard

Fot. Powiat Stargardzki, M. Worach.

SZKOŁY PODSTAWOWE
Klasa V dziewczyny
1. Natasza Górska, SP z OI w Pyrzycach
2. Ada Osowska, SP z OI w Pyrzycach
3. Zlata Demchenko, SP z OI w Pyrzycach

Klasa V Chłopcy
1. Mateusz Lambrych, SP im. J. Korczaka w Pyrzycach
2. Oskar Wolano, SP im. J. Korczaka w Pyrzycach
3. Bartłomiej Miłek, SP 1 Stargard

Klasa VI dziewczyny
1. Julia Chateur, SP 1 Świnoujście
2. Hanna Jelonek, SP 1 Świnoujście
3. Lena Falandysz, SP z OI w Pyrzycach

Klasa VI Chłopcy
1. Mikołaj Molasy, SP z OI w Pyrzycach
2. Adam Molasy, SP z OI w Pyrzycach
3. Jan Moczerski, SP Ińsko

Klasa VII dziewczyny
1. Zofia Stefanowicz, SP z OI w Pyrzycach
2. Nadia Kotwas, SP Rzeplino
3. Klara Maduzia, SP im. J. Korczaka w Pyrzycach

Klasa VII Chłopcy
1. Jakub Soliński, SP z OI w Pyrzycach
2. Nataniel Chlebicki, SP Marianowo
3. Oliwier Grochalski, SP Dobrzany

Klasa VIII dziewczyny
1. Malwina Butanowska, SP z OI w Pyrzycach
2. Lena Bartczak, SP z OI w Pyrzycach
3. Sofia Kushnir, SP im. J. Korczaka w Pyrzycach

Klasa VIII Chłopcy
1. Kamil Langner, SP nr 1 Stargard
2. Piotr Żaba, SP Pęzino
3. Alex Śmigielski, SP Grzędzice

SZKOŁY PONADPODSTAWOWE
Dziewczyny
1. Anastasia Dzhuhan, CEZIT Świnoujście
2. Marta Nieśpielska, I LO Świnoujście
3. Maja Rządkowska, ZS nr 1 Pyrzyce

Chłopcy
1. Nikodem Daćko, ZS CKR Mieszkowice
2. Aleks Bryl, ZS CKR Mieszkowice
3. Adam Dworak, ZS nr 5 Stargard

eprasa.pl 25bc805a03

Zespół Ludowy „Prząśniczka”

Stolica zachodniopomorskiego folkloru

Barzkowickie targi po raz kolejny stały się miejscem, w którym wybrzmiały najpiękniejsze dźwięki ludowej muzyki, a to za sprawą XIV Przeglądu Kapel Ludowych. Kolorowe stroje, muzyka na żywo i ogromna energia wykonawców stworzyły atmosferę, której trudno było się oprzeć.

IZABELA ŚWIGOŃ, ZODR w Barzkowicach

12 września do niezwykle barwnej rywalizacji stanęło 11 kapel oraz zespołów śpiewaczych z województwa zachodniopomorskiego. Występy artystów oceniała trzyosobowa komisja konkursowa, w której skład weszły uznane ekspertki i propagatorki kultury: Joanna Suwińska – dyplomowany pedagog tańca, choreograf Zespołu Pieśni i Tańca PYRZYCE, Agnieszka Wancerz – zastępca dyrektora Ogrodów Przelewice, laureatka plebiscytu „Magnolie Biznesu” w kategorii Sztuka i Kultura oraz Danuta Lebioda – członkini Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej oraz Rady Kobiet w Rolnictwie działającej przy ministrze rolnictwa. Oceniały m.in. dobór regionalnego repertuaru, czystość brzmienia, opanowanie instrumentów oraz autentyczność strojów ludowych. Dodatkowym, wysoko punktowanym elementem zmagań było wykonanie specjalnego utworu dedykowanego Barzkowickim Targom Rolnym.

Kapela Ludowa i Zespół Śpiewaczy „DIABAZ”

LAUREACI

I miejsce – Kapela Ludowa „Swaty” z Będzina
II miejsce – Zespół Śpiewaczy „Swojacy” z Sitna
III miejsce – Kapela Ludowa i Zespół Śpiewaczy „DIABAZ”
✓ Wyróżnienie za najwierniejszą wersję stroju ludowego – Zespół Śpiewaczy „Swojacy” z Sitna
✓ Wyróżnienie za najlepsze wykonanie utworu o Barzkowickich Targach Rolnych – Zespół Ludowy „Prząśniczka”
✓ Wyróżnienie za najlepszą prezentację sceniczną – Zespół Śpiewaczy „Rutka” z Kapelą Goleniowską

POZOSTALI UCZESTNICY

- Zespół Śpiewaczy „Sątyrzanie”
- Zespół Ludowy „Biesiada” z Szadzka
- Zespół Folklorystyczny „Kalina”,

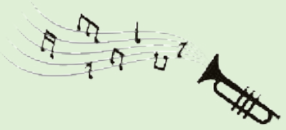

- Zespół Biesiadno-Ludowy „Kalina” z Dolic,
- Zespół Ludowo-Muzyczny „Sami Swoi” z Chociwla,
- Zespół Ludowy „Turowianki”,

Sponsorami nagród w konkursie była Fundacja Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej oraz ZODR w Barzkowicach, a także Stacja Paliw KURDEK SP.J.

Zespół Śpiewaczy „Swojacy” z Sitna

NIKiDW
NARODOWY INSTYTUT KULTURY I DZIEDZICTWA WSI

Konkurs zorganizowano pod honorowym patronatem Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi

Fot. I. Świgoń, M. Worach.

eprasa.pl 25bc805a03

Bezpieczne gospodarstwo, nowoczesne rolnictwo

Podczas Targów poznaliśmy laureatów XXIII Ogólnopolskiego Konkursu „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne". Najważniejsze wyróżnienie na szczeblu centralnym trafiło do gospodarstwa Adama i Bartłomieja Chowańskich, które łączy dużą skalę produkcji z dbałością o bezpieczeństwo pracy, organizację gospodarstwa i środowisko.

ANETTA ZOŃ, ZODR Oddział w Koszalinie

Konkurs „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne", organizowany w trzech etapach – regionalnym, wojewódzkim i centralnym – promuje zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w rolnictwie oraz wyróżnia gospodarstwa, w których szczególną wagę przywiązuje się do bezpiecznych warunków pracy.

Tegorocznymi laureatami konkursu na szczeblu wojewódzkim zostali Adam i Bartłomiej Chowańscy z gminy Płoty. Ich gospodarstwo zajmuje 310 hektarów. Prowadzona jest w nim produkcja roślinna, obejmująca uprawę rzepaku, pszenicy i kukurydzy. Część uzyskiwanych zbóż wykorzystywana jest jako baza paszowa, co pozwala ograniczyć zależność od zewnętrznych dostawców.

Głównym profilem gospodarstwa pozostaje jednak wielkotowarowa produkcja brojlera kurzego. Tak duża skala działalności wymaga odpowiedniej organizacji, sprawnego zarządzania oraz konsekwentnego przestrzegania zasad bezpieczeństwa.

To, co wyróżnia gospodarstwo to nie tylko skala produkcji, ale przede wszystkim doskonała organizacja pracy, dbałość o bezpieczeństwo oraz troska o środowisko naturalne. Łączą tradycję z innowacją, a ich doświadczenie, wzajemne zaufanie i odpowiedzialne zarządzanie sprawiają, że gospodarstwo jest spójną, stabilną i dobrze zorganizowaną całością. To miejsce, w którym pokolenia pracują ramię w ramię, a rozwój idzie w parze z poszanowaniem przyrody. Ich historia to prawdziwa wizytówka współczesnego, mądrego rolnictwa.

eprasa.pl 25bc805a03

Sołectwo Smoleń

Zespół Pieśni i Tańca Pyrzyce

Święto Plonów

13 września Barzkowice stały się miejscem wyjątkowego świętowania podczas Dożynek Archidiecezjalnych. Był to czas podziękowania za tegoroczne plony, trud i pracę rolników oraz wszystkich, którzy na co dzień troszczą się o polską wieś.

EWELINA PAWŁOWICZ
ZODR w Barzkowicach

Obchody rozpoczęły się Mszą Świętą Dziękczynną, podczas której poświęcono przygotowane przez sołectwa wieńce dożynkowe. Oprawę tradycyjnego ceremoniału dożynkowego wzbogaciły tańce i pieśni w wykonaniu Zespołu Pieśni i Tańca Pyrzyce. Starostowie dożynek – Arkadiusz Sykuła i Elżbieta Jaworka-Sykuła z Rosin powitali gospodarzy dożynek chlebem, będącym symbolem ziemi, plonów i pracy ludzkich rąk.

Jedną z nieodłącznych tradycji barzkowickiego Święta Plonów jest konkurs na „Najładniejszy wieniec dożynkowy”. W barwnym korowodzie zaprezentowano wieńce przygotowane przez 26 sołectw, wykonane zarówno w tradycyjnej, jak i dowolnej formie. Każdy z nich był wyjątkową opowieścią o lokalnych tradycjach, pomysłowości i zaangażowaniu mieszkańców.

Konkurs jest nie tylko okazją do artystycznej rywalizacji, ale przede wszystkim ważnym elementem kultywowania dziedzictwa kulturowego polskiej wsi. Przygotowanie wieńców wymaga czasu, pracy i ogromnego zaangażowania całych społeczności.

Sołectwo Wiechowo

KATEGORIA „TRADYCYJNY WIENIEC DOŻYNKOWY

I miejsce	sołectwo PIASECZNO
II miejsce	sołectwo ZAMĘCIN
III miejsce	sołectwo DĘBOGARD
Wyróżnienie	sołectwo SMOLEŃ

KATEGORIA „WIENIEC DOŻYNKOWY - FORMA DOWOLNA

I miejsce	sołectwo RADUŃ
II miejsce	sołectwo KOPLIN
III miejsce	sołectwo SITNO
Wyróżnienie	sołectwo WIECHOWO

Pozostałe sołectwa, które wzięły udział w konkursie:
Pomietów, Łąkowo, Słudwia, Barzkowice, Rożnowo Nowogardzkie, Rościn, Chlebówko, Sulino, Objezierze, Krąpiel, Poczernin, Hanki, Kołowo, Włodzisław, Mokre, Klępino, Rurzyca, Obromino.

Sponsorzy konkursu: Wojewoda Zachodniopomorski, Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach, Zachodniopomorska Izba Rolnicza, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Fot. D. Węgrzynek, E. Pawłowicz

Starostowie Dożynek i Dyrektor ZODR

eprasa.pl 25bc805a03

Rękodzieło, które łączy pokolenia i kraje

Barzkowice po raz kolejny stały się miejscem spotkania tradycji, kultury i współczesnego rolnictwa, a to za sprawą odbywającej się podczas targów XX Międzynarodowej Wystawy Rękodzielnictwa – wydarzenia, które od lat stanowi ważną część wrześniowej imprezy i przyciąga twórców, rękodzielników, Koła Gospodyń Wiejskich oraz miłośników sztuki użytkowej.

DOMINIKA SZCZĘSNA
ZODR w Barzkowicach

Wystawa zgromadziła prace reprezentujące różnorodne dziedziny rękodzieła artystycznego. Wśród prezentowanych form znalazły się między innymi malarstwo, rzeźba, haft, tkactwo, koronkarstwo, ceramika, garncarstwo, plecionkarstwo i metaloplastyka. Organizatorzy zaprosili do udziału zarówno twórców ludowych i rękodzielników, jak i pasjonatów tradycyjnych oraz współczesnych form artystycznego wyrazu. Każda praca była czymś więcej niż tylko przedmiotem wykonanym własnymi rękami. Za prezentowanymi haftami, tkaninami, ozdobami czy wyrobami ceramicznymi kryły się godziny pracy, doświadczenie, cierpliwość i wiedza przekazywana często z pokolenia na pokolenie.

W czasach, gdy coraz więcej przedmiotów powstaje masowo i mechanicznie, rękodzieło przypomina nam o wartości pracy ludzkich rąk. Pokazuje, że przedmiot może mieć swoją historię, charakter i duszę.

Wystawa o międzynarodowym charakterze

Szczególnym walorem tegorocznej ekspozycji był jej międzynarodowy charakter. Wśród prezentowanej twórczości znalazły się prace artystów i rękodzielników z Polski oraz przedstawicieli Ukrainy, Niemiec i Norwegii. Dzięki temu wystawa stała się przestrzenią spotkania różnych kultur

eprasa.pl 25bc805a03

Wystawa jest jednym z elementów, które sprawiają, że AGRO POMERANIA w Barzkowicach nie jest wyłącznie wydarzeniem poświęconym rolnictwu i nowoczesnym technologiom. Targi od lat łączą wiele obszarów życia wsi – rolnictwo, przedsiębiorczość, tradycję, kulturę, edukację, produkty regionalne i działalność społeczną.

i tradycji. Choć poszczególne techniki, wzory i sposoby wykonywania prac mogą się od siebie różnić, ich wspólnym mianownikiem pozostają kreatywność, przywiązanie do tradycji i potrzeba zachowania własnego dziedzictwa. Międzynarodowy charakter wydarzenia pokazał również, że rękodzieło może być uniwersalnym językiem porozumienia. Nie potrzebuje granic ani skomplikowanych tłumaczeń – piękno wykonanej pracy potrafi przemówić samo.

Strażniczki tradycji

Ważne miejsce w prezentacji dorobku rękodzielniczego zajęły Koła Gospodyń Wiejskich. To właśnie KGW są dziś jednymi z najbardziej aktywnych środowisk pielęgnujących tradycje lokalne, regionalne wzornictwo, rękodzieło i zwyczaje przekazywane z pokolenia na pokolenie. Działalność Kół coraz częściej wykracza jednak poza samo kultywowanie tradycji. Koła stają się miejscem spotkań mieszkańców, aktywizacji społecznej, rozwijania pasji i przedsiębiorczości. Rękodzieło może być nie tylko sposobem na zachowanie dziedzictwa, ale również pomysłem na własną działalność, promocję miejscowości czy budowanie marki lokalnego produktu.

Właśnie dlatego obecność KGW na tego typu wydarzeniach ma szczególne znaczenie. Pokazuje, że tradycja nie musi być zamknięta w muzealnej gablocie. Może być żywa, rozwijana i twórczo wykorzystywana przez kolejne pokolenia.

Od tradycji do współczesności

XX Międzynarodowa Wystawa Rękodzielnictwa pokazała także, że tradycyjne techniki doskonale odnajdują się we współczesnym świecie. Haft, koronka, tkanina, drewno, glina czy naturalne materiały mogą przyjmować zupełnie nowe formy. Tradycyjny motyw może pojawić się we współczesnej dekoracji, a dawna technika może stać się inspiracją do stworzenia przedmiotu odpowiadającego dzisiejszym potrzebom. To właśnie połączenie tradycji z kreatywnością sprawia, że rękodzieło wciąż się rozwija. Nie jest jedynie wspomnieniem przeszłości, lecz żywą dziedziną twórczości.

Fot. W. Rybij

eprasa.pl 25bc805a03

KGW Radowo Małe

KGW Raduń

Smaki, tradycja i pasja – Barzkowicki Przystanek KGW

Tegoroczne targi po raz kolejny stały się miejscem wyjątkowego spotkania osób, które z ogromnym zaangażowaniem pielęgnują tradycje, promują lokalne dziedzictwo i pokazują, jak wiele energii, pomysłów i talentu drzemie w mieszkańcach zachodniopomorskiej wsi. Doskonałym przykładem był Barzkowicki Przystanek Kół Gospodyń Wiejskich – przestrzeń, w której można było nie tylko zatrzymać się przy pięknie przygotowanych stoiskach, ale przede wszystkim spotkać ludzi pełnych pasji, porozmawiać, wymienić się doświadczeniami i poznać bogactwo lokalnej twórczości.

EWELINA BODYS, ZODR w Barzkowicach

Przez trzy dni Barzkowicki Przystanek tętnił życiem. Kolorowe stoiska przyciągały wzrok, a prezentowane prace i przygotowane z ogromną starannością potrawy były doskonałym przykładem tego, że działalność Kół Gospodyń Wiejskich to dziś znacznie więcej niż pielęgnowanie dawnych zwyczajów. To aktywność, kreatywność, współpraca i tworzenie czegoś wartościowego dla swoich lokalnych społeczności. Każde stoisko miało swoją historię, charakter i wyjątkowych ludzi, którzy z dumą prezentowali dorobek swoich lokalnych społeczności.

Fot. ZODR w Barzkowicach

KGW Smoleń

W WYDARZENIU UDZIAŁ WZIĘŁY

- KGW Pomietów
- KGW Smoleń
- KGW w Strzebielewie
- KGW w Przyborzu
- KGW Suchanówko
- KGW w Dalewie „Dalewianki”
- KGW Sulino
- KGW Kąty „Słowianki”
- KGW w Krzęcinie „Aktywni Plus”
- KGW Drozdowianki
- KGW Raduń
- KGW „Dziesiątka” w Krąpieli
- KGW Święte
- KGW „Konwalia” w Kozielicach
- KGW Grzędzice
- KGW w Ściennym
- KGW w Klępinie
- KGW Małkocin
- KGW Słodzianki w Słodkowie
- KGW Lisowo
- KGW Trzebiatów
- KGW Radowo Małe
- KGW PRZY-STAŃ Mołdawin
- KGW „Malwy” w Tetyniu
- KGW „Jarzębina” Dobropole Pyrzyckie
- KGW „Załomianki”
- „Linówianki” KGW w Linówku
- KGW w Kani
- Gminne Koło Gospodyń „Chociwelanki”
- KGW Wesołe w Karwowie
- KGW „Siedliczanie” w Siedlicach
- KGW Dobrzany
- KGW w Rzeplinie „Rzeplinianki”
- KGW w Żabowie
- KGW w Warchlinku
- Stowarzyszenie „Wspólnie dla Święciechowa”
- Koło Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich Sątyrzanie w Sątyrz Pierwszy

eprasa.pl 25bc805a03

Czempiony wystawy bydła mięsnego

Różnorodność ras, znakomite okazy i emocje towarzyszące ocenie zwierząt – wystawa bydła mięsnego była jednym z ważnych punktów Targów Rolnych AGRO POMERANIA. Komisja przyznała 12 tytułów czempiona, w tym superczempiona, oraz 6 tytułów wiceczempiona.

Podczas targów na barzkowickim ringu zaprezentowano bydło mięsne czterech ras: angus czarny, blonde d'Aquitaine, charolaise i limousine. Zwierzęta oceniano w kilku kategoriach, uwzględniając m.in. wiek i typ prezentowanego bydła.

Wystawa była okazją do pokazania efektów wieloletniej pracy hodowlanej, dbałości o rozwój stad i doskonalenie cech użytkowych oraz pokrojowych zwierząt. Dla hodowców udział w wystawie stanowił możliwość konfrontacji własnego dorobku z innymi hodowlami, a dla odwiedzających – okazję do bliższego poznania bydła ras mięsnych i pracy hodowców.

RED.

Fot. E. Jarosz-Czerniak, W. Rybij

BUHAJE DO 24 MIESIĘCY
Czempion – angus czarny HORIZON Mirosława Szychulskiego
Czempion – charolaise HO 2 Kacpra Napiórkowskiego
Superczempion – blonnde d'Aquitaie HACZI Mateusza Adamczyka
Wiceczempion – charolaise HARRY Krystynny Szczodrowskiej

BUHAJE POWYŻEJ 24 MIESIĘCY
Czempion – charolaise FOREO Patryka Szerfenberga

KROWY Z CIELĘTAMI
Czempion – charolaise NEBRASKA PS 1 Patryka Szerfenberga
Czempion – limousine LINDA Jarosława Lewosiuka
Wiceczempion – limousine RITA III Mateusza Biruli

JAŁOWICE DO 18 MIESIĘCY
Czempion – angus czarny ESI III Zbigniewa Szychulskiego
Czempion – charolaise NIETA Kacpra Napiórkowskiego
Czempion – limousine BAZYLEA 672 Dariusza Smagowskiego
Wiceczempion – charolaise PEWNA Macieja Napiórkowskiego
Wiceczempion – limousine AMANDA Patryka Matkowskiego

JAŁOWICE POWYŻEJ 18 MIESIĘCY
Czempion – limousine IDOIA III Jakuba Stolarskiego
Czempion – angus czarny ESTER 1 Macieja Paproty
Czempion – charolaise JENNIFER Krystyny Szczodrowskiej
Wiceczempion – limousine ISABELLE II Jakuba Stolarskieg
Wiceczempion – charolaise PAELLA Krystyny Szczodrowskiej

eprasa.pl 25bc805a03

XXII Wystawa Bydła Mlecznego

Podczas Targów AGRO POMERANIA po raz kolejny spotkali się hodowcy, którzy swoją codzienną pracą przyczyniają się do rozwoju polskiej hodowli bydła mlecznego. W dniach 12–13 września odbyła się XXII Wystawa Bydła Mlecznego.

Do tegorocznej oceny zgłoszono 39 jałówek, które podzielono na siedem grup wiekowych – od 0–3 miesięcy do 18–19 miesięcy. Zwierzęta zostały bardzo starannie przygotowane do prezentacji, a komisja oceniała je zgodnie z regulaminem wystawy. Sędzią był Radosław Słupikowski, któremu w pracy pomagał Andrzej Syczewski.

W poszczególnych grupach wyłoniono czempionów i wiceczempionów. W najmłodszej grupie zwyciężyła SALWA z Zakładu Doświadczalnego Instytutu Zootechniki PIB Kołbacz, a w grupie 4–6 miesięcy CALINECZKA należąca do Grzegorza Pintala. Kolejne grupy wygrywały MILA i ASTRA, także trzy kolejne jałówki z Ośrodka Hodowli Zarodowej Lubiana Sp. z o.o. – JALOUSIE, MARIJKE oraz ROTTERDA ANNA.

Najważniejszy tytuł tegorocznej wystawy – Superczempiona zdobyła ROTTERDA ANNA z Ośrodka Hodowli Zarodowej Lubiana. To właśnie ona została najwyżej oceniona spośród czempionów wszystkich grup wiekowych.

Wystawa była również okazją do zaprezentowania dorobku sześciu wystawców: Piotra Stręciwilka, Grzegorza Pintala, Wojciecha Majsakowskiego, Jacka Tomczyka, Zakładu Doświadczalnego Instytutu Zootechniki PIB Kołbacz oraz Ośrodka Hodowli Zarodowej Lubiana.

Barzkowicka wystawa od lat stanowi ważny punkt programu AGRO POMERANII. To nie tylko konkurs i prezentacja najlepszych zwierząt, ale przede wszystkim święto hodowców i efektów ich codziennej, wymagającej pracy. Każde prezentowane zwierzę jest wynikiem wieloletniej pracy hodowlanej, wiedzy i doświadczenia.

RED.

Fot. E. Jarosz-Czerniak

eprasa.pl 25bc805a03

Kolorowe pióra i niezwykłe rasy

Kury ozdobne, kaczki i gołębie różnych ras przyciągały uwagę odwiedzających XXXVIII Barzkowickie Targi Rolne. Regionalna Wystawa Drobiu i Gołębi Ozdobnych była okazją do podziwiania efektów pracy hodowców oraz poznania mniej popularnych ras drobnego inwentarza.

MARTYNA KOŁODZIEJCZAK
ZODR w Barzkowicach

Wystawa została przygotowana przy współpracy Zachodniopomorskiego Związku Hodowców Drobnego Inwentarza oraz Stargardzkiego Stowarzyszenia Hodowców Gołębi i Drobnego Inwentarza. Po raz pierwszy ekspozycja została zorganizowana w nowej hali wystawowej, gdzie zwiedzający mogli z bliska obejrzeć ptaki pochodzące z hodowli z terenu województwa zachodniopomorskiego.

Podczas targów przeprowadzono ocenę drobiu ozdobnego, drobiu wodnego oraz gołębi ozdobnych. Hodowcy zaprezentowali ptaki reprezentujące różnorodne rasy, różniące się wielkością, ubarwieniem i charakterystycznymi cechami.

Najpiękniejszy drób ozdobny

W kategorii drobiu ozdobnego tytuł czempiona otrzymał orpington olbrzymi porcelanowy, zaprezentowany przez Małgorzatę Orenczak. I wiceczempionem został bantanek, II wiceczempionem – karzełek łapciasty, oba reprezentowane przez Grzegorza Sukiennickiego.

Czempioni drobiu wodnego

Osobną kategorię stanowił drób wodny. Najwyżej oceniona została kaczka saksońska Marcina Orenczaka. I wiceczempionem została kaczka piżmowa Grzegorza Sukiennickiego, a II – kaczka biegus Pawła Jadwiszczaka.

Gołębie zachwyciły różnorodnością

Nie zabrakło również gołębi ozdobnych, które od lat są jedną z najbardziej efektownych części wystaw drobnego inwentarza. Tytuł czempiona zdobyła modena niemiecka, prezentowana przez Grzegorza Mazurka. I wiceczempionem został king Adriana Wilka, II – king Pawła Jadwiszczaka.

Regionalna Wystawa Drobiu i Gołębi Ozdobnych pokazała bogactwo hodowli prowadzonej przez pasjonatów w regionie. Dla hodowców była okazją do zaprezentowania dorobku i porównania swoich ptaków, a dla zwiedzających – możliwością poznania niezwykłych ras, które na co dzień rzadko można zobaczyć z bliska.

Fot. E. Jarosz-Czerniak, W. Rybij.

eprasa.pl 25bc805a03

Króliki w roli głównej

Podczas XXXVIII Barzkowickich Targów Rolnych miłośnicy i hodowcy królików mogli podziwiać różnorodność ras oraz zobaczyć zwierzęta poddawane profesjonalnej ocenie. Wystawa była okazją do prezentacji dorobku hodowców i popularyzacji hodowli drobnego inwentarza.

Jedną z atrakcji tegorocznych targów była Wystawa Zwierząt Futerkowych, na której zaprezentowano króliki różnych ras i grup wielkościowych. Wydarzenie zostało zorganizowane przy współpracy ze Stargardzkim Stowarzyszeniem Hodowców Gołębi i Drobnego Inwentarza oraz Zachodniopomorskim Związkiem Hodowców Drobnego Inwentarza.

Na wystawie swoje zwierzęta zaprezentowało ośmiu wystawców – właścicieli stad objętych oceną wartości użytkowej, oceną genetyczną oraz oceną stad towarowych. Łącznie przedstawiono króliki należące do kilku popularnych ras, reprezentujących różne grupy wielkościowe. Wśród ras dużych uwagę zwiedzających przyciągały okazałe belgijskie olbrzymy szare, których zaprezentowano siedem. Grupę ras średnich reprezentowały m.in. nowozelandzkie białe – sześć sztuk. Z kolei wśród ras małych można było zobaczyć króliki holenderskie czarne oraz holenderskie niebieskie.

Wystawa miała również wymiar konkursowy. Zwierzęta zostały poddane ocenie, a najlepsze okazy wyróżniono tytułami czempionów i wiceczempionów w poszczególnych grupach. W grupie ras dużych tytuły czempiona i wiceczempiona zdobył belgijski olbrzym szary Piotra Głowackiego. Wśród ras średnich oba wyróżnienia przypadły nowozelandzkiemu białemu, reprezentowanemu przez Stanisława Kubiaka. Natomiast w grupie ras małych czempionem i wiceczempionem został królik rasy holenderski niebieski Juliana Orenczaka.

Wystawa pokazała, że hodowla królików to nie tylko pasja, ale również praca wymagająca wiedzy, doświadczenia i dbałości o odpowiedni dobór zwierząt. Dla odwiedzających targi była natomiast okazją do bliższego poznania różnych ras oraz spotkania z hodowcami, którzy z zaangażowaniem rozwijają hodowlę drobnego inwentarza.

RED

Fot. E. Jarosz.

eprasa.pl 25bc805a03

Piękno zaklęte w końskiej sylwetce

Hodowcy, właściciele i miłośnicy koni po raz kolejny spotkali się w Barzkowicach podczas XXII Wystawy Hodowlanej Koni, towarzyszącej XXXVIII Barzkowickim Targom Rolnym AGRO POMERANIA. Wystawa była okazją do prezentacji dorobku hodowlanego, oceny koni oraz pokazania efektów pracy osób, które na co dzień zajmują się ich hodowlą i przygotowaniem.

DOROTA BŁAŻEWICZ, PZDR w Kołobrzegu

Wystawa Hodowlana Koni od lat jest jednym z ważnych punktów programu barzkowickich targów. Konie oceniali sędziowie Marzena Guz-Falińska i Wojciech Ganowicz. Komisja brała pod uwagę najważniejsze cechy wpływające na wartość hodowlaną i prezentacyjną zwierząt. Ocena prowadzona była w skali od 1 do 10 punktów, a sędziowie oceniali m.in. typ, pokrój, stęp, kłus, kondycję, pielęgnację i przygotowanie konia do wystawy.

Ważnym elementem wydarzenia była również prezentacja koni pokazowych. Publiczność mogła zobaczyć ich sposób poruszania się, przygotowanie oraz użytkowanie. Pokaz stanowił efektowne uzupełnienie części hodowlanej i pozwolił zaprezentować nie tylko walory koni, ale również pracę hodowców, właścicieli i osób odpowiedzialnych za ich przygotowanie.

Fot. M.Wieczorek

NAJLEPSZE KONIE WYSTAWY

Ogiery

• I miejsce – Zanerr – hodowca Kamil Lempiecho, właściciel Andrzej Drąg
• II miejsce – Ares – hodowca i właściciel Andrzej Drąg
• III miejsce – Łiber – hodowca i właściciel Agnieszka Zużewicz

Klacze zimnokrwiste

• I miejsce – Galla – hodowca i właściciel Marek Wiśniewski
• II miejsce – Prima – hodowca i właściciel Wojciech Ryblewski
• III miejsce – Begonia – hodowca Grzegorz Socha, właściciel Adrian Maras

Konie szlachetne

• I miejsce – Call The Star SKB – hodowla i własność SK Bielin
• II miejsce – Dakara OK – hodowca Krystian Ograbek, właściciel Michał Dąbek
• III miejsce – Celica – hodowla i własność SK Nowielice

Puchar Dyrektora ZODR dla Najlepszego Hodowcy – Michał Dąbek

Czempion Wystawy – klacz szlachetna Call The Star SKB ze Stadniny Koni Bielin

Współorganizatorem wydarzenia był Zachodniopomorski Związek Hodowców Koni w Szczecinie.

eprasa.pl 25bc805a03

Precyzja na czterech kołach

Czternaście zaprzęgów stanęło na starcie amatorskich zawodów w powożeniu, w których liczyły się precyzja, koncentracja i pewna ręka powożącego. Wąski tor z wymagającymi bramkami sprawił, że o wyniku decydowały sekundy i bezbłędny przejazd.

DOROTA BŁAŻEWICZ, PZDR w Kołobrzegu

Zadaniem uczestników było precyzyjne pokonanie zaprzęgiem jednokonnym wyznaczonego toru z bramkami o określonych wymiarach. Rozstaw bramek był o 30 cm większy od rozstawu osi bryczki, co wymagało od powożących dużej dokładności, koncentracji i umiejętności. O wyniku rywalizacji decydował czas przejazdu oraz liczba punktów karnych przyznawanych za potrącenie lub najechanie na przeszkody. Sędzią zawodów była Wioletta Werkowska.

Zawody przebiegały w sportowej i zaciętej atmosferze, a o końcowych wynikach decydowały niewielkie różnice czasowe oraz bezbłędność przejazdu.

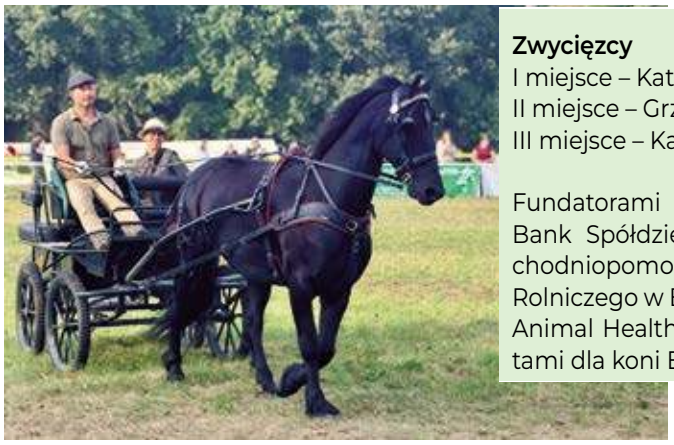

Zwycięzcy
I miejsce – Katarzyna Bogusz
II miejsce – Grzegorz Kacprzyk
III miejsce – Katarzyna Ślimak

Fundatorami nagród byli: Pomorski Bank Spółdzielczy w Świdwinie, Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach oraz firma Animal Health Intermag z suplementami dla koni EQUINTER.

Fot. M. Wieczorek

Konkurs Młodego Prezentera

Konkurs Młodego Prezentera był jednym z najbardziej urokliwych wydarzeń tegorocznych targów. Czternaścioro młodych uczestników wraz ze swoimi końmi zaprezentowało nie tylko umiejętności jeździeckie, ale także przygotowanie, elegancję i umiejętność wystąpienia przed publicznością.

eprasa.pl 25bc805a03

Hobby Horse – wielkie skoki małych zawodników

49 młodych zawodników stanęło na starcie tegorocznych Zawodów Hobby Horse podczas XXXVIII Barzkowickich Targów Rolnych AGRO POMERANIA. Była sportowa rywalizacja, doping publiczności i mnóstwo radości, a największe emocje przyniosła „Potęga Skoku".

DOROTA BŁAŻEWICZ, PZDR w Kołobrzegu

12 września młodzi miłośnicy Hobby Horse zmierzyli się z torem przeszkód, wykazując się sprawnością, odwagą, koncentracją i wytrwałością. Rywalizacja odbywała się w trzech kategoriach wiekowych. Zawody były nie tylko okazją do sportowej rywalizacji, ale również do wspólnej zabawy i aktywnego spędzenia czasu. Młodzi uczestnicy z dużym zaangażowaniem pokonywali kolejne przeszkody, a ich zmaganiom towarzyszył doping publiczności i wiele radości.

Fot. M. Wieczorek

Zwycięzcy
- Kategoria 3-6 lat – Wiktoria Latocha
- Kategoria 7-10 lat – Martyna Hoppe
- Kategoria 11-18 lat – Zuzanna Latocha
- Potęga Skoku – najwyższą przeszkodę (95 cm) pokonała Hania Skorupska

Współorganizatorem Zawodów był Koński Gaj Tanowo.

DOROTA BŁAŻEWICZ, PZDR w Kołobrzegu

W konkursie wzięło udział 14 par dzieci i koni. Młodzi prezenterzy mieli za zadanie poprowadzić konie w stępie i kłusie oraz prawidłowo zatrzymać je na płycie. Komisja oceniała m.in. strój prezentera, przygotowanie konia, stęp, kłus oraz stój.

Choć rywalizacja była ważna, konkurs miał przede wszystkim wymiar edukacyjny. Dla młodych uczestników jest on doskonałą okazją do zdobywania pierwszych doświadczeń związanych z hodowlą koni, pracy ze zwierzęciem oraz wystąpieniami przed publicznością. To także nauka odpowiedzialności, cierpliwości i dbałości o konia.

Fot. M. Wieczorek

I miejsce – Amelia Fornalska
II miejsce:
- Aleksandra Jaroszyńska
- Julia Dowgiałło
- Zoe Weznik
- Nina Ryblewska
- Tymon Rak
- Iga Szurgot
- Oliwer Szydlik
- Dominik Jordan
- Hanna Lawręc
- Helena Kubiak
- Iga Matkowska
- Michalina Łaszcz
- Emilia Rak

Sponsorem konkursu był Zachodniopomorski Związek Hodowców Koni

eprasa.pl 25bc805a03

Sportowe emocje na parkurze

Niedziela na targach należała do jeźdźców i ich koni. Mimo lekkiego deszczu, parkur przyciągał publiczność, która obserwowała zarówno pełne uroku debiuty najmłodszych zawodników, jak i wymagającą rywalizację w kolejnych klasach konkursowych.

DOROTA BŁAŻEWICZ, PZDR w Kołobrzegu

Na parkurze spotkali się zawodnicy, którzy zaprezentowali swoje umiejętności, precyzję oraz wysoki poziom przygotowania. Mimo niesprzyjających, lekko deszczowych warunków, rywalizacja przebiegała sprawnie i dostarczyła publiczności wielu sportowych emocji. Sektor konny cieszył się olbrzymią popularnością. Dowodzą temu liczne starty w zawodach, wystawie czy zabawach dla dzieci, ale również istotny jest fakt, że poza momentami, kiedy dość mocno padał deszcz – trybuny i miejsca przy parkurze były oblegane przez odwiedzających.

DEBIUTY

Pierwszym i dla wielu najciekawszym, konkursem były „Debiuty". W tym konkursie dzieci i ich konie w przebraniach miały do pokonania plac z przeszkodami. Konie mogły być prowadzone przez swoich instruktorów, ale znaczna większość par koń-jeździec jechała samodzielnie. Najważniejszym kryterium oceny był ciekawy strój, w dalszej części istotne było pokonanie placu.

W konkursie wzięło udział 8 dzieci, w tym dwie osoby jechały dwa razy. W debiutach wzięli udział: Aleksandra Sarna i Watażka, Maja Bałuska i Sakwa, Wojciech Wites i Helios MT, Zofia Markiewicz i Mandaryn WM, Zofia Wyszyńska i Pszczółka Polcia, Kaja Jaśkiewicz i Wolly, Grzegorz Kwiatkowski i Odi, Wojciech Wites i Helios MT, Grzegorz Kwiatkowski i Miodzia, Hania Józefowicz i Sachalin The Hell's.

KONKURS DLA KUCY 60 cm (miniLL KUCE)

Drugim konkursem był konkurs miniLL dla kucy, gdzie wysokość przeszkód sięgała 60 cm. W tym konkursie rywalizowało między sobą 20 par, z czego 13 ukończyło przejazdy, dwa przejazdy były przejazdami treningowymi.

KONKURS KLASY miniLL 70 cm (z trafieniem w normę czasu)

Trzecim i najliczniej obstawionym konkursem było miniLL z wysokością przeszkód do 70 cm. W rywalizacji mogliśmy obserwować 70 przejazdów, w tym 47 przejazdów zostało ukończonych. W konkursie należało trafić w normę czasu, czyli przejechać parkur w czasie jak najbardziej zbliżonym do 69 s.

KONKURS KLASY LL 90 cm (z trafieniem w normę czasu)

Czwartym konkursem była klasa LL również z trafieniem w normę czasu, która wynosiła 72 s, z wysokością przeszkód do 90 cm. W rywalizacji mogliśmy obserwować 24 przejazdy, 21 par ukończyło przejazdy.

KONKURS KLASY L 100 cm (dwufazowy)

W piątym konkursie wzięło udział 26 par, z których 8 zostało nagrodzonych.

KONKURS KLASY L1 105 cm (zwykły z rozgrywką)

W szóstym konkursie mogliśmy podziwiać 19 par. Siedem par przejechało parkur bez punktów karnych i zostało dopuszczonych do rozgrywki.

eprasa.pl 25bc805a03

Organizatorem zawodów, wspólnie z Zachodniopomorskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach, był Jeździecki Klub Sportowy REMI Żukowo. Sędziowali Marek Chojnacki i Karolina Mądry, a gospodarzem toru Rafał Borecki.
Partnerem całego wydarzenia było Pomorze Zachodnie.
Sponsorzy konkursów: Wojewoda Zachodniopomorski, Krajowa Grupa Spożywcza S.A., Złotów-Złotowska Agro, Dyrektor ZODR w Barzkowicach, Starosta Stargardzki

LAUREACI

KONKURS KLASY MINILL - KUCE
I miejsce - Aleksandra Sarna i Watażka
II miejsce - Aleksandra Raczek i Smoll Boy
III miejsce - Hanna Józiewicz i Sachalin The Hell's

Pozostali nagrodzeni:
Grzegorz Kwiatkowski i Odi
Kaja Jaśkiweicz i Wolly
Zofia Polilejko i Coednewydd Welsh Diamond
Najmłodszy Zawodnik - 10-letnia Antonina Borakiewicz

KONKURS KLASY MINILL 70 CM
I miejsce – Grzegorz Kwiatkowski i Odi
II miejsce – Natalia Pożarycka i Mon Cheri
III miejsce – Klaudia Śmigórska i Roy de Coeur

Pozostali nagrodzeni:
Karolina Śrubo i Kasalla O
Marta Burdzy i Helios MT
Hanna Małolepsza i Kahira
Aleksandra Sarna i Watażka
Maja Bałuska i Sakwa
Urszula Potocznia i Tola
Aleksandra Nawodzińska i Bajeczna

KONKURS KLASY LL 90 CM
I miejsce – Eva Lotta Walendzik i Cortinello
II miejsce – Aleksandra Nawodzińska i Bajeczna
III miejsce – Natalia Pożarycka i Mon Cheri

Pozostali nagrodzeni:
Sławomir Bramowicz i Just Hero
Marta Telak i Dallenville
Nina Piotrowska-Obiała i Wilander
Aleksandra Raczek i Monet Forest
Kalina Ciemielewska i Rakella It's Me Forest
Bartosz Przygoda i Jitsuftas de Rialfo
Klaudia Śmigórska i Notmistrz PP

KONKURS KLASY L 100 CM
I miejsce – Zbigniew Kałużny i Nevada C
II miejsce – Zuzanna Gier i Blant
III miejsce – Julia Gabrysiak i Lexus

Pozostali nagrodzeni:
Katarzyna Kokowska i Nagato
Maja Stępień Li'Queen
Magdalena Kwiatkowska i Aquinus
Oliwia Bogusz i Oberon
Maciej Sobótka i Reja

KONKURS KLASY L1 105 CM (ZWYKŁY Z ROZGRYWKĄ)
I miejsce – Maciej Sobótka i Reja
II miejsce – Magdalena Kwiatkowska i Aquinus
III miejsce – Oliwia Bogusz i Obeon

Pozostali nagrodzeni:
Kazimierz Dmiterczuk i Atlantyk
Katarzyna Kokowska
Łukasz Cieślak i C Nefretetet Z

Fot. M. Wieczorek

eprasa.pl 25bc805a03

Koń, jeździec i emocje – niezwykła „Dżygitówka”

Dynamiczne przejazdy, efektowne ewolucje i widowiskowe elementy kaskaderskie – „Dżygitówka” w wykonaniu Apolinarski Group była jednym z najbardziej widowiskowych pokazów XXXVIII Barzkowickich Targów Rolnych AGRO POMERANIA.

DOROTA BŁAŻEWICZ, PZDR w Kołobrzegu

Widowisko odbyło się na terenie przy parkurze i przyciągnęło liczną publiczność, która z ogromnym zainteresowaniem obserwowała kolejne elementy występu. Widzowie z dużym entuzjazmem reagowali na dynamiczne przejazdy, efektowne ewolucje oraz wymagające elementy kaskaderskie.

Apolinarski Group zaprezentowała niezwykłe umiejętności jeździeckie, wymagające doskonałego przygotowania, odwagi, precyzji oraz wyjątkowej współpracy człowieka z koniem.

„Dżygitówka” to wyjątkowe połączenie tradycji jeździeckiej, sportu i sztuki kaskaderskiej. Dynamiczny charakter występu oraz wysoki poziom prezentowanych umiejętności sprawiły, że pokaz był jednym z najbardziej emocjonujących punktów programu tegorocznych targów.

Serdeczne podziękowania kierujemy do Zachodniopomorskiego Związku Hodowców Koni za zaproszenie grupy Apolinarski Group oraz współpracę przy organizacji tego wyjątkowego pokazu. Dzięki temu uczestnicy targów mogli zobaczyć widowisko łączące pasję do koni, kunszt jeździecki i dużą dawkę emocji.

Fot. M. Wieczorek

eprasa.pl 25bc805a03

Wywiad

Nie chodzi tylko o dopłaty – rolnictwo potrzebuje stabilności

Cecylia Wojnik

Dyrektor ZODR w Barzkowicach Dawid Adamski, Podsekretarz Stanu w MRiRW Adam Nowak, Poseł na Sejm RP Jarosław Rzepa

Rozmowa z ADAMEM NOWAKIEM, podsekretarzem stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Jak Pan Minister ocenia sytuację polskich rolników na tle innych rolników z Unii Europejskiej?

To, co widzimy w ostatnich latach w polskim rolnictwie jest efektem tego, co dzieje się na świecie. Mamy kilka elementów, które w ostatnich latach uległy stabilizacji. O ile ceny zbóż i rzepaku są cenami globalnymi, to widzimy, że ta różnica między cenami na rynku polskim a tym, co jest na giełdzie chicagowskiej czy paryskiej, na szczęście uległa wyrównaniu. W roku 2022 i 2023 mieliśmy niekontrolowany, ale zgodny z prawem i dopuszczony przez ówczesny rząd import zboża z Ukrainy. Różnica cen w skupach, w tym w województwach północnych, a tym co było na rynkach światowych wynosiła wtedy nawet od 20 do 25 procent. Czyli polscy rolnicy w porównaniu do farmerów niemieckich, francuskich czy z innych części świata byli wskutek nieodpowiedzialnej polityki rządu okradani. Dziś te ceny uległy stabilizacji.

Jeśli patrzymy na ceny środków produkcji, wiemy, że dziś rolników najbardziej dotykają bardzo wysokie ceny paliw, dlatego podjęliśmy decyzję o zwiększeniu zwrotu akcyzy do poziomu 2 złotych, czyli do takiego samego poziomu, jaki miał miejsce w roku 2023, kiedy ten kryzys paliwowy następował. Uwzględniamy także cenę nawozów, która od marca wskutek sytuacji w Zatoce Perskiej również drastycznie wzrosła.

eprasa.pl 25bc805a03

Jak ocenia pan kondycję rolników na Pomorzu Zachodnim i co dziś jest dla nich największym wyzwaniem?

Myślę, że dziś dla rolników w województwie zachodniopomorskim jednym z największych problemów czy wyzwań, które jako rząd musimy rozwiązać to są kwestie związane z gospodarką wodną, czyli z suszą. Ten problem z roku na rok narasta. To, co niegdyś było związane z suszą, głównie na terenie wielkopolski, coraz bardziej przenosi się na teren województwa zachodniopomorskiego. Jeśli nie podejmiemy odpowiednich działań, to nie tylko stracimy konkurencyjność, ale możemy też stracić bezpieczeństwo żywnościowe poprzez ograniczanie możliwości produkcji rolnej. To warunkuje opłacalność produkcji.

Największym wyzwaniem rządu i potrzebą rolników jest osiągnięcie i zapewnienie opłacalności produkcji. Bo jeśli produkcja rolna czy to roślinna czy zwierzęca nie będzie opłacalna, czyli nie będzie dawała rolnikowi zysku i możliwości utrzymania rodzin, to rolnicy będą z tej produkcji rezygnowali, a w związku z tym moglibyśmy, jako Polska, stracić bezpieczeństwo żywnościowe, a to jest nie mniej ważne niż bezpieczeństwo militarne czy energetyczne.

Jako ośrodek doradztwa rolniczego coraz częściej spotykamy się z pytaniami rolników o rosnące koszty produkcji. Czy rolnicy mogą liczyć w najbliższym czasie na zwiększenie stawek dopłat bezpośrednich oraz płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych i ekologicznych?

To, co przygotowaliśmy jeszcze w tej perspektywie na lata 2023-2027 to nowa definicja aktywnego rolnika, która została, niestety, zawetowana przez prezydenta Karola Nawrockiego. Jeśli pieniądze z koperty krajowej nie będą trafiały do gospodarstw rolnych, które ponoszą ryzyko, ponoszą skutki wysokich kosztów cen produkcji, spadku opłacalności, a będą dzielone na wielu właścicieli ziemi, którzy tego ryzyka nie ponoszą, to nie może być dobrze. Jeśli pieniądze będą adresowane do tych, którzy potrzebują tego wsparcia najbardziej to jest to realne wsparcie gospodarstw rolnych.

Zabiegamy w nowej perspektywie finansowej na lata 2028-2034, by działania rolnośrodowiskowe były dobrowolne i dodatkowo płatne. Chcemy także zapewnić środki na zwiększanie odporności rolnictwa na kryzysy i klęski żywiołowe plus płatności bezpośrednie, które są podstawą. Przez te 22 lata obecności w Unii Europejskiej rolnicy przyzwyczaili się do tych środków jako do stałego elementu, choć wiemy, że dziś to nie o dopłaty chodzi, tylko o stabilizację produkcji. Żadne gospodarstwo nie jest w stanie wyżyć z dopłat, musi mieć pewność i przewidywalność produkcji rolnej. Sytuacja jest trudna zarówno w Polsce, jak i w Europie, ale jest stabilna i powoli się poprawia.

Widzimy poprawę – co prawda powolną – koniunktury na rynku mleka, na rynkach związanych z mięsem, na rynkach zbożowych. Muszę przypomnieć jedną sprawę – dziś mówimy o wyskokach kosztach, jednak w roku 2023 mieliśmy ponad 5 tysięcy złotych za tonę nawozów, a obecnie jest to około 2 tysięcy złotych. Ceny zbóż były inne, ale musimy pokazywać proste różnice i dysproporcje. Może nie robimy działań spektakularnych, ale systematycznie stabilizujemy sytuację w rolnictwie. Z tego miejsca dziękuję bardzo Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowemu Ośrodkowi Wsparcia Rolnictwa, jak i Zachodniopomorskiemu Ośrodkowi Doradztwa Rolniczego z dyrektorem Dawidem Adamskim na czele, za to, że systematycznie pracują, aby sytuacja w rolnictwie była stabilna, a nie sezonowa, jak w loterii. Bo życie na loterii jest bardzo niebezpieczne. Dziś ważne jest, aby rolnicy i kolejne pokolenia rolników mogły planować swoją produkcję, a nie tylko żyć od kryzysu do kryzysu.

Panie Ministrze, co szczególnie zwróciło Pana uwagę w rolnictwie Pomorza Zachodniego i co, Pana zdaniem, wyróżnia nasz region na tle kraju?

Będąc w województwie zachodniopomorskim muszę wspomnieć o inwestycjach zrealizowanych z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, głównie tych zrealizowanych przez rolników. Znacznie zwiększyliśmy środki na rolnictwo 4.0 dla rolników i szkół rolniczych, ale została też wybudowana nowa stacja doświadczalna w Nowych Liniach COBORU, co będzie również dobrze rzutowało na rolników w województwie zachodniopomorskim. Planowana jest też największa w Polsce inwestycja realizowana w Ośrodku Hodowli Zarodowej w Lubianie, gdzie produkcja zwierzęca, produkcja mleka, chów i hodowla bydła mlecznego stoi na najwyższym w Europie poziomie.

Targi AGRO POMERANIA pokazują, że województwo zachodniopomorskie to nie tylko województwo o największej średniej powierzchni gospodarstw rolnych, ale też województwo o najbardziej intensywnej i zaawansowanej produkcji rolniczej, a przecież za tym idą pewne wymogi.

Jest Pan honorowym gościem XXXVIII Targów Rolnych AGRO POMERANIA w Barzkowicach, jak odbiera pan tego typu inicjatywy?

Jestem pod bardzo dużym wrażeniem tych targów, bo jest to inicjatywa, która jest podejmowana po raz 38. przez Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach. Ta ogromna impreza przyciąga rolników, przetwórców, przedsiębiorców, ale też mieszkańców województwa zachodniopomorskiego niezwiązanych z rolnictwem, a także koła gospodyń wiejskich w bardzo dużej skali. Jestem też pod wrażeniem tego, co w ostatnich latach udało nam się zrobić w samym Zachodniopomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach, na przykład w zakresie zakupu sprzętu w ramach rolnictwa 4.0. To jest skok technologiczny – dziś czy to w ośrodkach doradztwa czy szkołach rolniczych nie mamy już skansenu, tylko najnowocześniejszy w Europie sprzęt.

Dziękuję za rozmowę.

„Jeśli produkcja rolna czy to roślinna czy zwierzęca nie będzie opłacalna, czyli nie będzie dawała rolnikowi zysku i możliwości utrzymania rodzin, to rolnicy będą z tej produkcji rezygnowali, a w związku z tym moglibyśmy, jako Polska, stracić bezpieczeństwo żywnościowe, a to jest nie mniej ważne niż bezpieczeństwo militarne czy energetyczne.

eprasa.pl 25bc805a03

Zalecenia

STANISŁAW ZARZYCKI
ZODR w Barzkowicach

- Październik to miesiąc intensywnej ochrony plantacji rzepaku. Zwalczanie chwastów wyeliminuje konkurenta od wykorzystywania składników pokarmowych z gleby. Pozwoli to wzmocnić plantację przed zimą. Do zwalczania chwastów dwuliściennych w fazie od 4 do 6 liści (BBCH 14-16) wykorzystać można herbicydy, w których substancją czynną jest chlopyralid, np. Major 300 SL. Można też wykorzystać Metazanex 500 SC z Navigatorem 360 SL lub Galerą 334 SL, czy Zorro/Pikas 300 SL.
- Do zwalczania chwastów jednoliściennych i samosiewów zbóż wykorzystać możemy graminicydy, które w swoim składzie zawierają propachizafop (Agil S 100 EC) lub cykloksydym (Focus Ultra 100 EC). Tych substancji czynnych można używać od fazy pierwszej pary liści do końca wegetacji jesiennej (BBCH 11 – KWJ).
- Drugi, bardzo ważny element w jesiennej ochronie rzepaku ozimego to ochrona plantacji przed chorobami grzybowymi – sucha zgnilizna kapustnych i czerń krzyżowych. Na plantacjach rzepaku od fazy 4 liści do fazy rozety, zapobiegawczo lub po zauważeniu objawów chorób, można zastosować preparaty należące do grupy triazoli – Tebu 250 EW (s.a. tebukonazol), Toprex 375 SC czy Dafne 250 EC (s.a. difenokonazol), Caramba 60 SL (s.a. metkonazol), Caryx 240 SL (s.a. metkonazol, chlorek mepikwatu). Oprócz działania jako fungicydy, poprawiają one zimotrwałość rzepaku przez pobudzenie systemu korzeniowego i zahamowanie wzrostu łodyg. Mieszańcowe odmiany rzepaku ozimego, charakteryzujące się intensywnym wzrostem jesiennym, mogą wymagać dodatkowej regulacji pokroju roślin, zastosowania preparatu zawierającego chlorek mekikwatu, np. Mepik 300 SL, Stabilan 750 SL, w fazie 4-6 liści będzie zapobiegać wyleganiu.
- Obserwując plantacje rzepaku ozimego szczególną uwagę należy zwrócić na ewentualne pojawienie się szkodników, takich jak: pchełka rzepakowa, pchełka ziemna, gnatarz rzepakowiec czy chowacz galasówek. W przypadku stwierdzenia obecności szkodników na plantacji powyżej progów ekonomicznej szkodliwości należy wykonać oprysk insektycydem dobrze działającym w niższych temperaturach, np. Karate Zeon czy Decis z Mospilanem.
- W celu poprawienia kondycji roślin rzepaku jesienią, a co się z tym wiąże lepszego przezimowania, można zastosować dolistne dokarmianie mikroelementami, takimi jak bor, mangan, molibden oraz makroelementy: magnez i siarka.
- Nie możemy pominąć także odchwaszczania zbóż ozimych. One również są skazane na rywalizację o składniki pokarmowe z chwastami. Eliminacja chwastów z plantacji pozwoli roślinom zbudować silny system korzeniowy i w lepszej kondycji wejść w stan spoczynku zimowego. W zależności od gatunku oziminy oraz występujących gatunków chwastów dobieramy odpowiedni herbicyd w celu skutecznego ich zwalczenia.
- Orki zimowe należy rozpoczynać od gleb najcięższych, w warunkach optymalnego uwilgotnienia gleby. Najlepiej orki wykonać do końca października.
- Jeżeli mamy możliwość jesiennego nawożenia pól obornikiem to najpóźniej następnego dnia przykrywamy go glebą, na przykład wykonując orkę na głębokość 20-25 cm, płycej na glebach cięższych.
- Buraki cukrowe powinno się zbierać w fazie pełnej dojrzałości, w terminach uzgodnionych z odbiorcami.
- Ziemniaki przemysłowe powinno się zbierać do połowy października. Późniejszy termin zbioru jest ryzykowny z uwagi na ewentualną możliwość wystąpienia przymrozków. Do przechowalni winny trafić wyłącznie bulwy suche, dojrzałe, nieuszkodzone i zdrowe.
- Przynajmniej raz w rotacji zmianowania powinna być wykonana orka przedzimowa. Głębokość orki jest uzależniona od miąższości warstwy ornej na danym polu.
- Październik to miesiąc zbioru kukurydzy na kiszonkę o wilgotności 30-40%, natomiast na ziarno, jeżeli uda się osiągnąć – wilgotność 14,5%. Jeżeli nie – to można jeszcze poczekać lub zdecydować się na dosuszanie.

eprasa.pl 25bc805a03

Podstawowe zasady zbioru kukurydzy. Dobry zbiór to pierwszy krok do dobrej kiszonki

Kiszonka z kukurydzy jest jednym z najważniejszych komponentów dawek pokarmowych dla krów mlecznych. Jej jakość wpływa na wartość pokarmową dawki, pobranie paszy i możliwości produkcyjne stada. O tym, czy będzie wartościową paszą, decyduje jednak nie tylko odmiana i przebieg wegetacji. Równie ważne są decyzje podejmowane bezpośrednio przed zbiorem i w jego trakcie. Prawidłowo wykonany zbiór pozwala zachować możliwie dużą część wartości pokarmowej rośliny i stworzyć warunki do prawidłowego przebiegu procesu zakiszania. Błąd popełniony na tym etapie może natomiast wpłynąć na jakość paszy przez wiele kolejnych miesięcy.

MARIA OLSZEWSKA
Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka

Najważniejszy jest właściwy termin

Jednym z podstawowych parametrów decydujących o terminie zbioru jest zawartość suchej masy w całej roślinie. W przypadku kukurydzy przeznaczonej na kiszonkę za optymalny zakres najczęściej przyjmuje się około 32-35% suchej masy.

Zbiór zbyt wcześnie oznacza większą zawartość wody. Taki materiał może być trudniejszy do prawidłowego zakiszenia, a wraz z wyciekającymi sokami mogą być tracone składniki pokarmowe. Z kolei zbyt późny zbiór zwiększa zawartość suchej masy i utrudnia dokładne zagęszczenie masy. Pozostające w niej powietrze zwiększa ryzyko niekorzystnych zmian podczas przechowywania.

Dlatego terminu zbioru nie warto określać wyłącznie na podstawie daty w kalendarzu, wyglądu roślin czy obserwacji sąsiednich gospodarstw. Pomocna jest obserwacja ziarna i tzw. linii mlecznej, ale najpewniejszą informację daje oznaczenie suchej masy całej rośliny. Warto wykonać takie badanie możliwie blisko planowanego terminu koszenia. Jest to szczególnie istotne w końcowej fazie dojrzewania, kiedy zawartość suchej masy może zmieniać się stosunkowo szybko.

Nie tylko termin, ale również jakość cięcia

Po ustaleniu właściwego terminu zbioru równie ważna jest jakość pracy sieczkarni. Długość cięcia powinna być dostosowana do zawartości suchej masy materiału i sposobu jego późniejszego wykorzystania w dawce. Zbyt długie cząstki mogą utrudniać dobre zagęszczenie masy, natomiast nadmierne rozdrobnienie może ograniczać strukturę fizyczną kiszonki. Szczególnego znaczenia nabiera również odpowiednie rozdrobnienie ziarna.

Kukurydza jest ważnym źródłem skrobi, ale aby mogła zostać efektywnie wykorzystana przez krowę, ziarniaki powinny być odpowiednio uszkodzone. Podczas zbioru warto więc regularnie kontrolować materiał opuszczający sieczkarnię. Jeżeli w świeżej masie znajdują się całe lub tylko częściowo uszkodzone ziarniaki, należy sprawdzić ustawienie urządzenia odpowiedzialnego za ich rozdrobnienie. Taka kontrola jest prosta, a pozwala uniknąć sytuacji, w której problem zostanie zauważony dopiero po otwarciu silosu.

Od sieczkarni do silosu

Nawet prawidłowo zebrana kukurydza może stracić swoją wartość, jeśli niewłaściwie przeprowadzony zostanie proces zakiszania. Podstawowym celem jest możliwie szybkie usunięcie powietrza z zakiszanej masy. Kukurydzę należy rozprowadzać w silosie cienkimi warstwami i systematycznie ugniatać.

Organizacja pracy powinna być dostosowana do wydajności sieczkarni oraz możliwości transportu i zagęszczania materiału. Jeżeli masa trafia do silosu szybciej niż można ją odpowiednio ubić, rośnie ryzyko pozostawania powietrza w zakiszanym materiale.

Po zakończeniu napełniania silos powinien zostać dokładnie zabezpieczony przed dostępem powietrza. Szczelne przykrycie jest istotnym elementem ochrony wykonanej pracy i wartości pokarmowej przygotowanej paszy.

Dobra kiszonka zaczyna się od analizy

Ocena kiszonki na podstawie wyglądu, zapachu czy struktury jest przydatna, ale nie pozwala określić jej rzeczywistej wartości pokarmowej. Dlatego po rozpoczęciu skarmiania nowej partii warto wykonać analizę laboratoryjną. Badanie pozwala określić m.in. zawartość suchej masy, białka, włókna i skrobi oraz ocenić parametry związane z jakością procesu zakiszania. Wyniki są szczególnie ważne z punktu widzenia żywienia krów, ponieważ rzeczywista wartość kiszonki może różnić się od założeń przyjętych przy układaniu dawki.

Zmiana zawartości suchej masy oznacza przecież zmianę ilości paszy, jaką krowa faktycznie pobiera, a różnice w zawartości skrobi, białka czy włókna mogą wymagać korekty dawki. Analiza kiszonki nie jest więc jedynie oceną jakości paszy. To informacja potrzebna do prawidłowego żywienia stada.

PFHBiPM – od pola do stołu paszowego

Właściwe przygotowanie kiszonki wymaga podejmowania decyzji na kilku etapach – od określenia terminu zbioru, przez kontrolę jakości materiału podczas koszenia, aż po ocenę gotowej paszy i wykorzystanie jej w dawce pokarmowej. W tych działaniach hodowca może skorzystać ze wsparcia – w ramach Akcji Kukurydza PFHBiPM pomaga określić właściwy moment zbioru poprzez oznaczenie suchej masy świeżej kukurydzy. Jest to szczególnie przydatne wtedy, gdy na podstawie samej obserwacji roślin trudno jednoznacznie określić czy kukurydza osiągnęła odpowiednią dojrzałość.

Kolejnym etapem może być wykonanie analizy kiszonki w laboratoriach PFHBiPM. Uzyskane wyniki dostarczają informacji o rzeczywistej wartości pokarmowej i jakości paszy. Na ich podstawie doradca żywieniowy może pomóc w odpowiednim wykorzystaniu kiszonki w dawce. Takie podejście pozwala spojrzeć na kukurydzę jako na cały proces: od pola, przez zbiór i zakiszanie, aż po wykorzystanie paszy przez krowę.

Warto pamiętać, że dobry plon nie zawsze oznacza dobrą kiszonkę. O jej wartości decydują między innymi termin zbioru, zawartość suchej masy, jakość cięcia i rozdrobnienia ziarna, prawidłowe zagęszczenie oraz warunki przechowywania. Dlatego warto kontrolować jakość kukurydzy już na etapie zbioru, zamiast czekać na problemy przy stole paszowym. Dobra kiszonka zaczyna się na polu, a wiedza, analiza i doradztwo pozwalają lepiej wykorzystać jej potencjał.

Więcej informacji o Akcji Kukurydza znajdziesz na stronie: https://pfhb.pl/doradztwo/doradztwo-zywieniowe/akcja-kukurydza

Fot. archiwum PFHBiPM

eprasa.pl 25bc805a03

Mikroklimat w chlewni – dlaczego wentylacja i temperatura są tak ważne?

Nawet najlepsza pasza, najnowocześniejsza linia technologiczna czy starannie dobrana genetyka nie przyniosą oczekiwanych efektów, jeśli w chlewni panują niewłaściwe warunki termiczne, zbyt wysoka wilgotność, niedostateczna wymiana powietrza lub nadmierne stężenie szkodliwych gazów.

MAGDALENA WIECZOREK
ZODR Oddział w Koszalinie

Mikroklimat w chlewni jest jednym z najważniejszych elementów decydujących o zdrowiu, dobrostanie i wynikach produkcyjnych świń. Choć często mówi się o żywieniu, genetyce czy profilaktyce weterynaryjnej, to właśnie środowisko, w którym zwierzęta przebywają przez całą dobę, ma najbardziej bezpośredni i nieprzerwany wpływ na ich funkcjonowanie.

Współczesna produkcja świń, niezależnie od tego czy odbywa się w nowoczesnych obiektach wyposażonych w automatyczne systemy sterowania, czy w starszych budynkach o tradycyjnej konstrukcji, wymaga świadomego zarządzania mikroklimatem. Świnie są zwierzętami wyjątkowo wrażliwymi na zmiany środowiskowe. Ich organizm reaguje na temperaturę, wilgotność i jakość powietrza szybciej niż mogłoby się wydawać. Wystarczy kilka godzin w nieodpowiednich warunkach, aby pojawiły się pierwsze objawy stresu cieplnego, wychłodzenia, problemów oddechowych czy zaburzeń zachowania. Dlatego tak ważne jest zrozumienie, dlaczego temperatura i wentylacja stanowią fundament dobrostanu.

Właściwa temperatura

Temperatura w chlewni wpływa na wszystkie procesy fizjologiczne świń. Prosięta, szczególnie w pierwszych dniach życia, mają bardzo ograniczoną zdolność termoregulacji. Ich organizm nie potrafi utrzymać ciepła, dlatego wymagają temperatury znacznie wyższej niż starsze zwierzęta. W praktyce oznacza to, że w jednym budynku często trzeba pogodzić potrzeby lochy, która najlepiej funkcjonuje w temperaturze około 18-20°C, z potrzebami nowo narodzonych prosiąt, które wymagają nawet 28-32°C. W kolejnych tygodniach życia prosięta potrzebują około 26-28°C, natomiast warchlaki najlepiej rozwijają się w temperaturze 20-24°C. Tuczniki, w zależności od masy ciała, wymagają temperatury w granicach 16-20°C.

Zbyt niska temperatura prowadzi do wychłodzenia, osłabienia odporności, biegunek, spadku pobrania siary i zwiększonej śmiertelności prosiąt. Z kolei zbyt wysoka jest równie niebezpieczna, szczególnie dla loch karmiących, które w warunkach przegrzania ograniczają pobranie paszy, co natychmiast odbija się na produkcji mleka i kondycji prosiąt.

Odpowiednia wentylacja

Wentylacja jest drugim filarem mikroklimatu. Jej zadaniem jest nie tylko wymiana powietrza, ale również usuwanie wilgoci, odprowadzanie szkodliwych gazów, ograniczanie zapylenia i stabilizowanie temperatury. Oznacza to, że nawet jeśli temperatura w chlewni jest prawidłowa, ale wentylacja działa niewłaściwie, zwierzęta będą narażone na stres środowiskowy.

Amoniak, dwutlenek węgla i siarkowodór to gazy, które w naturalny sposób powstają w budynkach inwentarskich. W niewielkich ilościach są niegroźne, ale ich nadmierne stężenie prowadzi do podrażnienia dróg

eprasa.pl 25bc805a03

oddechowych, zwiększonej podatności na infekcje, kaszlu, zapalenia płuc, a w skrajnych przypadkach nawet do zatrucia. W praktyce przyjmuje się, że stężenie amoniaku nie powinno przekraczać 20 ppm, dwutlenku węgla 3000 ppm, a siarkowodoru 5 ppm. Są to wartości wynikające z zaleceń zoohigienicznych, a nie z przepisów prawa, ale to właśnie one pozwalają utrzymać zdrowie zwierząt i ograniczyć ryzyko chorób układu oddechowego.

Wilgotność powietrza

Wilgotność powietrza jest równie istotna. Jej optymalny poziom w chlewni wynosi 60-75%. Wilgotność powyżej 80% sprzyja rozwojowi chorób układu oddechowego, zwiększa ryzyko biegunek i pogarsza jakość powietrza. Z kolei wilgotność poniżej 50% prowadzi do wysuszenia błon śluzowych i zwiększonego zapylenia, co również obciąża układ oddechowy.

Powietrze

Prędkość ruchu powietrza powinna być dostosowana do pory roku, zimą zwykle nie przekracza 0,1-0,2 m/s, natomiast latem może wynosić 0,2-0,5 m/s. Przeciągi, szczególnie w przypadku prosiąt, są wyjątkowo niebezpieczne i mogą prowadzić do wychłodzenia nawet przy pozornie prawidłowej temperaturze.

Oświetlenie

Oświetlenie i hałas również wpływają na mikroklimat. W chlewni powinno panować natężenie światła co najmniej 40 luksów przez minimum osiem godzin dziennie, co pozwala zwierzętom zachować naturalny rytm dobowy i ułatwia obsługę. Poziom hałasu nie powinien przekraczać 80-85 decybeli, ponieważ świnie są bardzo wrażliwe na nagłe, głośne dźwięki, które wywołują stres i agresję.

Fundamenty idealnej chlewni

Warto podkreślić, że żadne z tych parametrów – temperatura, wilgotność, stężenie gazów, prędkość powietrza, oświetlenie czy hałas nie są określone w przepisach prawa. Zarówno dyrektywa 2008/120/WE, jak i polskie rozporządzenia dotyczące utrzymania świń wskazują jedynie ogólne obowiązki, takie jak zapewnienie zwierzętom komfortu termicznego, odpowiedniej wentylacji, unikania szkodliwych gazów i właściwego oświetlenia. Konkretne wartości liczbowe pochodzą z zaleceń zoohigienicznych, norm technologicznych i doradztwa rolniczego, które od lat stanowią podstawę praktyki hodowlanej.

Z punktu widzenia technologii utrzymania świń mikroklimat stanowi jeden z kluczowych parametrów determinujących zarówno dobrostan zwierząt, jak i efektywność całego systemu produkcyjnego. Odpowiednio dobrana temperatura, wilgotność oraz właściwie funkcjonująca wentylacja wpływają na termoregulację, metabolizm, odporność i ogólną kondycję świń. Stabilne warunki środowiskowe ograniczają ryzyko występowania chorób układu oddechowego, poprawiają wykorzystanie paszy i zmniejszają straty produkcyjne, co bezpośrednio przekłada się na wyniki ekonomiczne gospodarstwa. Utrzymanie optymalnych parametrów mikroklimatu jest więc elementem niezbędnym do prawidłowego funkcjonowania chlewni. To fundament, na którym opiera się bezpieczeństwo zdrowotne stada, przewidywalność produkcji oraz jej opłacalność w dłuższej perspektywie.

Parametry mikroklimatu dla poszczególnych grup technologicznych

Grupa technologiczna/ parametr	Temperatura	Wilgotność	Prędkość powietrza [m/s]	Uwagi
Prosięta nowo narodzone	[°C]	[%]	0,1	Wymagają dogrzewania i ochrony przed przeciągami
Prosięta odsadzone	28-32	60-70	0,1-0,2	Wrażliwe na nagłe zmiany temperatury
Warchlaki	26-28	60-70	0,1-0,2	Zbyt wysoka wilgotność sprzyja chorobom oddechowym
Tuczniki	20-24	60-75	0,2-0,3 (latem do 0,5)	Latem wskazane zwiększenie ruchu powietrza
Lochy prośne	16-20	60-75	0,1-0,2	Stabilna temperatura ogranicza stres cieplny
Lochy karmiące	18-20	60-70	0,2	Przegrzanie obniża pobranie paszy i produkcję mleka
Stężenie amoniaku (NH_3)	18-22	60-70	-	≤ 20 ppm
Stężenie CO_2	-	-	-	≤ 3000 ppm
Stężenie siarkowodoru (H_2S)	-	-	-	≤ 5 ppm

Mikroklimat a ekoschemat Dobrostan zwierząt

Mikroklimat ma również ogromne znaczenie w kontekście ekoschematu „Dobrostan zwierząt" w ramach Planu Strategicznego WPR na lata 2023-2027. Choć program nie narzuca konkretnych wartości temperatury czy wilgotności to wymaga, aby rolnik zapewnił zwierzętom warunki środowiskowe wykraczające poza minimum prawne. Oznacza to konieczność poprawy wentylacji, stabilizacji temperatury, ograniczenia przeciągów, utrzymania czystości i suchości legowisk oraz zapewnienia odpowiedniej jakości powietrza. Spełnienie tych wymogów jest niezbędne, aby otrzymać dopłaty, a ich wysokość, sięgająca od kilkudziesięciu złotych za tucznika do kilkuset złotych za lochę rocznie, stanowi realne wsparcie finansowe dla gospodarstw inwestujących w poprawę warunków środowiskowych.

eprasa.pl 25bc805a03

Zalecenia

MARTYNA KOŁODZIEJCZAK
ZODR w Barzkowicach

- W październiku zazwyczaj przychodzi duże ochłodzenie. Ważne jest zatem sprawdzenie budynków inwentarskich pod kątem możliwych przeciągów. Zwłaszcza budynki, w których utrzymywane są młode zwierzęta powinny być wolne od przeciągów, ale jednocześnie zapewniać dostateczną wymianę powietrza poprzez dobrą wentylację. Przy dużej wilgotności powietrza w budynkach trzeba dbać o suchą ściółkę, która może pochłaniać nadmiar wilgoci z otoczenia.
- Powinniśmy zadbać o odpowiednie żywienie zwierząt, które w sezonie letnim przebywały na pastwiskach, ale na zimę zostają w budynkach inwentarskich. W żywieniu bydła trzeba zadbać o odpowiednią dawkę paszy objętościowej i właściwą ilość składników mineralnych. Zmiany żywieniowe powinny być wprowadzane stopniowo.
- W kurniku powinniśmy zadbać o odpowiednią temperaturę dla niosek. Temperatura otoczenia poniżej 16°C ma negatywny wpływ na nieśność ptaków, rośnie też zapotrzebowanie na składniki pokarmowe oraz spada odporność. Długotrwałe narażenie ptaków na temperaturę poniżej 4°C na pewno odbije się negatywnie na ich zdrowiu i produkcyjności. Kurnik powinien być dobrze zaizolowany, a ściółka w nim czysta i sucha. Trzeba przy tym zadbać o właściwą wentylację, by nie dopuścić do nadmiernego wzrostu wilgotności powietrza i stężenia szkodliwych gazów i pyłu. Zużycie paszy zwiększa się tym bardziej im niższa jest temperatura otoczenia.
- Kury powinny mieć dostęp do oświetlenia 12-14 godzin na dobę. Jesienią i zimą światło naturalne jest ograniczone, dlatego powinniśmy zadbać o doświetlanie niosek. Brak oświetlenia prowadzi do spadku, a nawet całkowitego zaniku nieśności u niektórych osobników. Na 1 m² powierzchni podłogi kurnika powinny być dostępne 3-4 W żarówki, więc na kurnik o powierzchni 10 m² wystarczy jedna żarówka o mocy 40-50 W.
- Świnie utrzymywane bezściołowo muszą mieć dostęp do materiałów pozwalających na zaspokojenie ich potrzeb behawioralnych. Mogą to być materiały umożliwiającego rycie (słoma, trociny itp.), manipulacje, nadające się do żucia. Wszystkie surowce i tworzywa wykorzystane do tych celów powinny być bezpieczne dla zwierząt, czyste oraz dostępne w ilości dostosowanej do wielkości grupy świń. Zapewnienie możliwości manifestowania naturalnych zachowań sprzyja zmniejszeniu agresji wśród zwierząt.
- W okresie jesiennym trzeba dopasować żywienie koni do ich zmienionego zapotrzebowania. Wiele z nich nie ma jesienią i zimą dostępu do pastwisk, a nawet jeżeli mają trawę, to jest ona o tej porze roku dużo słabszej jakości. W czasie wymiany okrywy włosowej zwiększa się zapotrzebowanie na niektóre pierwiastki i witaminy, a z powodu niższej temperatury otoczenia więcej energii zostanie zużyte do ogrzania organizmu. Podstawą jesienno-zimowego żywienia powinna być pasza objętościowa dobrej jakości, najlepiej siano z pierwszego pokosu. W przypadku koni, które nie są użytkowane, siano podawane do woli może pokryć całkowite zapotrzebowanie na energię i białko, jednak może być konieczny dodatek mieszanki mineralno-witaminowej. Konie pracujące, hodowlane oraz młodzież rosnąca muszą otrzymywać dodatkowo paszę treściwą.
- W okresie letnich upałów krowy z powodu stresu cieplnego mogą mieć problemy z płodnością, dlatego jesień to dobry moment na zacielenie sztuk, które wcześniej miały problem.
- W przypadku wycieleń późną jesienią i zimą należy szczególną uwagę zwrócić na odpowiednie umiejscowienie porodówki, tak by nie było tam za zimno. Należy też zadbać o właściwą wilgotność powietrza. Zbyt niska temperatura może negatywnie wpłynąć na nowonarodzone cielę. Stanowiska te powinny być zaścielone grubą warstwą słomy i wolne od przeciągów. Temperatura otoczenia dla noworodków powinna wynosić ponad 10°C. W pierwszych dniach po urodzeniu przy wyjątkowo niskiej temperaturze można rozważyć zastosowanie kurtek dla cieląt, które pomogą w utrzymaniu odpowiedniej temperatury ciała. Wyziębione cielęta są bardziej podatne na infekcje oraz tracą dodatkową energię na ogrzanie, zamiast na przybieranie masy. Kurtki można stosować nawet przez 4 tygodnie, przy czym niekorzystne jest także przegrzanie, więc trzeba postępować w zależności od temperatury, w jakiej przebywają cielęta. Kurtka przed ubraniem powinna być dokładnie wyprana. Kluczowe jest również właściwe odpojenie siarą, szybko podana duża ilość siary pomaga młodemu organizmowi w radzeniu sobie z niską temperaturą.
- Bydło schodzące z pastwisk powinno być sprawdzone pod kątem pasożytów. Po wykonaniu badania parazytologicznego i dobraniu odpowiedniego preparatu powinniśmy odrobaczyć stado. Krowy przebywające na pastwisku są bardziej narażone na pasożyty, które są przyczyną spadku produkcyjności, biegunek i innych problemów zdrowotnych. Zwłaszcza młode osobniki są wrażliwe na zakażenia.
- W październiku rozpoczyna się nabór na inwestycje poprawiające dobrostan zwierząt. Program jest skierowany do hodowców bydła i trzody chlewnej. Dofinansowanie to wyniesie do 65% kwalifikowanych kosztów, a maksymalna kwota wsparcia to 150 000 zł. Można będzie sfinansować systemy wentylacyjne, wyposażenie budynków inwentarskich, systemy pojenia i karmienia oraz inne rozwiązania poprawiające warunki utrzymania zwierząt w produkcji zwierzęcej.

eprasa.pl 25bc805a03

Zmianowanie – podstawa ekologicznego gospodarstwa

Odpowiednie zmianowanie roślin ma fundamentalne znaczenie dla gospodarstwa ekologicznego. Jest to skuteczne narzędzie umożliwiające utrzymanie żyzności gleby, ograniczenie zagrożeń biologicznych oraz prowadzenie produkcji rolniczej w sposób zrównoważony i przyjazny dla środowiska.

MARTA BORKOWSKA, PZDR w Białogardzie

Odpowiednie zmianowanie roślin, zwane również płodozmianem, stanowi jeden z najważniejszych elementów funkcjonowania gospodarstwa ekologicznego. W systemie rolnictwa ekologicznego, opartym na naturalnych procesach przyrodniczych i ograniczeniu ingerencji chemicznej, płodozmian pełni bowiem kluczową rolę w utrzymaniu równowagi biologicznej, żyzności gleby oraz zdrowotności upraw.

Podstawowe znaczenie zmianowania roślin polega na racjonalnym gospodarowaniu składnikami pokarmowymi zawartymi w glebie. Różne gatunki roślin mają odmienne wymagania pokarmowe oraz systemy korzeniowe, co pozwala na równomierne wykorzystanie zasobów glebowych. Szczególnie istotną rolę odgrywają rośliny motylkowate, które dzięki symbiozie z bakteriami brodawkowymi wiążą azot atmosferyczny i wzbogacają glebę w ten składnik. Dzięki temu ogranicza się potrzebę stosowania nawozów naturalnych, a gleba zachowuje swoją żyzność.

Znaczenie płodozmianu w gospodarstwie ekologicznym widoczne jest również w ograniczaniu występowania chorób, szkodników i chwastów. Długotrwała uprawa tego samego gatunku sprzyja nagromadzeniu patogenów i agrofagów, charakterystycznych dla danej rośliny. Zmienność upraw przerywa ich cykle rozwojowe, co naturalnie zmniejsza presję chorób i szkodników oraz poprawia zdrowotność roślin, bez konieczności stosowania chemicznych środków ochrony.

Odpowiednie zmianowanie roślin wpływa także na poprawę struktury i właściwości fizycznych gleby. Rośliny o głębokim systemie korzeniowym spulchniają glebę, zwiększając jej przepuszczalność i napowietrzenie, natomiast rośliny okrywowe chronią powierzchnię gleby przed erozją i nadmiernym parowaniem wody. Dzięki temu gleba jest bardziej odporna na niekorzystne warunki pogodowe, takie jak susze czy intensywne opady.

Istotnym aspektem znaczenia płodozmianu jest również jego wpływ na ochronę środowiska i bioróżnorodność. Zróżnicowanie gatunków roślin sprzyja rozwojowi pożytecznych organizmów glebowych oraz owadów zapylających, co wzmacnia stabilność całego agroekosystemu. Gospodarstwo ekologiczne, oparte na dobrze zaplanowanym zmianowaniu, funkcjonuje w harmonii z przyrodą i przyczynia się do zachowania zasobów naturalnych.

Przykładowe zmianowania roślin w gospodarstwie ekologicznym (4-letni płodozmian)

Rok uprawy	Gatunek/grupa roślin	Znaczenie w płodozmianie
I rok	Rośliny motylkowate (koniczyna, lucerna, groch)	Wzbogacają glebę w azot, poprawiają strukturę gleby
II rok	Zboża jare (owies, jęczmień)	Dobrze wykorzystują azot pozostawiony przez motylkowate
III rok	Rośliny okopowe (ziemniak, burak)	Spulchniają glebę, ograniczają chwasty
IV rok	Zboża ozime (pszenica, żyto)	Stabilne plony, dobre wykorzystanie składników pokarmowych

eprasa.pl 25bc805a03

Fot. https://www.betonowanatura.pl

Permakulturowy kopiec – żyzna gleba i więcej wody

Czy drewno, gałęzie i resztki roślinne mogą pomóc zatrzymać wodę w glebie oraz poprawić jej żyzność? Permakulturowy kopiec pokazuje, że odpowiednio wykorzystane naturalne materiały mogą stać się podstawą wydajnej i mniej wymagającej uprawy. Ta znana od lat metoda coraz częściej znajduje zastosowanie również w Polsce.

KLESZCZ AGNIESZKA, ZODR w Barzkowicach

Zmieniający się klimat, coraz częstsze okresy suszy sprawiają, że rolnicy i właściciele gospodarstw poszukują rozwiązań pozwalających ograniczyć nakłady pracy przy jednoczesnym utrzymaniu wysokiej żyzności gleby. Jednym z takich rozwiązań jest permakulturowy kopiec, znany również jako *hügelkultura*. Choć metoda od wielu lat stosowana jest w gospodarstwach ekologicznych Europy Zachodniej, coraz częściej znajduje zastosowanie także w Polsce. Jej głównym założeniem jest takie wykorzystanie dostępnych zasobów, aby ograniczyć ilość odpadów, poprawić retencję wody oraz zwiększyć żyzność gleby. Jednym z najbardziej charakterystycznych elementów tego systemu są podwyższone grządki budowane na warstwie drewna.

Najważniejsze zasady budowy kopca

Budowę rozpoczyna się od przygotowania miejsca i ułożenia grubych pni, konarów lub gałęzi. Najlepiej wykorzystać drewno pochodzące z przycinki drzew. Gatunki drzew, które dobrze sprawdzają się to drewno liściaste, które rozkłada się powoli, dzięki czemu podłoże będzie trwalsze, dłużej będzie zatrzymywać wodę i dostarczać składników odżywczych. Drewno iglaste również jest akceptowalne. Podłoże z drewna iglastego po prostu rozpadnie się szybciej. Najlepiej sprawdzają się: olcha, jabłoń, osika, brzoza, topola, klon, dąb, topola, wierzba (musi być martwe, inaczej wypuści pędy). Kolejnym krokiem jest dodanie drobniejszych gałęzi, zrębek, liści, słomy,

eprasa.pl 25bc805a03

skoszonej trawy, obornika lub kompostu oraz innych resztek organicznych. Ostatnią warstwę stanowi żyzna gleba, w której wysiewa się lub sadzi rośliny.

Jedną z największych zalet *hügelkultury* jest zdolność magazynowania wilgoci. Rozkładające się drewno działa jak naturalna gąbka – podczas opadów pochłania wodę, a następnie oddaje ją stopniowo do otaczającej gleby. Dzięki temu rośliny są mniej narażone na skutki suszy, a liczba zabiegów nawadniających może zostać znacząco ograniczona. W warunkach coraz częściej występujących okresów bezdeszczowych ma to ogromne znaczenie zarówno dla ogrodników, jak i gospodarstw prowadzących produkcję warzywniczą. Zatrzymanie wody w glebie staje się jednym z najważniejszych elementów nowoczesnego gospodarowania.

Korzyści dla gleby

Permakulturowy kopiec poprawia właściwości fizyczne, chemiczne i biologiczne gleby. Zwiększa zawartość próchnicy, poprawia strukturę gruzełkowatą oraz ogranicza zaskorupianie powierzchni. Rozwijające się mikroorganizmy oraz dżdżownice intensywnie przetwarzają materię organiczną, dzięki czemu składniki pokarmowe są stopniowo udostępniane roślinom.

Podwyższona forma grządki sprawia również, że gleba szybciej nagrzewa się wiosną. Wydłuża to sezon wegetacyjny i umożliwia wcześniejszy wysiew niektórych gatunków warzyw. Dodatkowo różnice temperatury i wilgotności pomiędzy szczytem a podstawą kopca pozwalają uprawiać obok siebie rośliny o różnych wymaganiach.

Jakie rośliny sprawdzają się najlepiej?

Na kopcach dobrze rosną dynie, cukinie, ogórki, pomidory, fasola, groch, ziemniaki, buraki, marchew oraz większość ziół. W pierwszych dwóch-trzech latach, kiedy rozkład drewna przebiega najintensywniej, rośliny mają do dyspozycji dużą ilość składników pokarmowych. W kolejnych sezonach kopiec nadal zachowuje wysoką żyzność, choć tempo uwalniania substancji odżywczych stopniowo maleje.

Dobrym rozwiązaniem jest również sadzenie roślin motylkowych, które wiążą azot atmosferyczny. W pierwszym roku rozkładu drewna część azotu jest wykorzystywana przez mikroorganizmy, dlatego rośliny motylkowe lub dodatkowa warstwa kompostu pomagają utrzymać odpowiednią żyzność gleby.

Czy to rozwiązanie dla każdego gospodarstwa?

Choć permakulturowe kopce najczęściej spotykane są w ogrodach przydomowych, z powodzeniem mogą być wykorzystywane także w niewielkich gospodarstwach ekologicznych, sadach czy uprawach warzywniczych. Szczególnie dobrze sprawdzają się na glebach lekkich i piaszczystych, gdzie problemem jest szybka utrata wilgoci. Nie zastąpią klasycznych technologii produkcji rolnej na dużych areałach, jednak mogą stanowić cenne uzupełnienie gospodarstwa nastawionego na sprzedaż warzyw, ziół lub produkcję ekologiczną. W obliczu zmian klimatu oraz potrzeby poprawy retencji wody rozwiązania wykorzystujące naturalne procesy biologiczne będą odgrywały coraz większą rolę.

Permakulturowy kopiec pokazuje, że odpady organiczne mogą stać się cennym zasobem, a współpraca z naturą często przynosi lepsze efekty niż intensywna ingerencja w środowisko. To inwestycja, która zwraca się przez wiele lat – w postaci żyznej gleby, mniejszego zużycia wody oraz zdrowszych i bardziej odpornych roślin.

Przekrój warstwowy (od dołu do góry):

1. Wielkie drewno i pnie
- Charakterystyka: najgrubsze gałęzie, konary oraz pnie.
- Funkcja: stanowią „serce" kopca. Powoli próchnieją przez lata, działając jak gigantyczny magazyn wody i źródło ciepła dla korzeni.

2. Drobne gałęzie i zrębki
- Charakterystyka: mniejsze gałązki, patyki, wióry, kora.
- Funkcja: wypełniają puste przestrzenie między dużymi pniami, zapewniając cyrkulację powietrza wewnątrz kopca.

3. Darniowanie (odwrócona darń)
- Charakterystyka: zdarta wcześniej darń z wybranego miejsca, ułożona korzeniami do góry.
- Funkcja: blokuje dostęp światła do wykopanych chwastów i powstrzymuje je przed wzrostem. Z czasem zamieni się w żyzną próchnicę.

4. Materiały bogate w azot (zielona warstwa)
- Charakterystyka: skoszona trawa, liście, chwasty (bez nasion), resztki kuchenne, fusy z kawy lub dojrzały obornik.
- Funkcja: dostarczają azotu, który jest niezbędny do rozpoczęcia procesu rozkładu drewna w dolnych warstwach.

5. Żyzna ziemia i kompost
- Charakterystyka: wierzchnia warstwa gleby wymieszana z dojrzałym kompostem (o grubości ok. 15-20 cm).
- Funkcja: to podłoże, w którym bezpośrednio sadzimy rośliny.

6. Ściółka (mulcz)
- Charakterystyka: słoma, siano, liście lub zrębki drzew liściastych.
- Funkcja: chroni odkrytą ziemię przed erozją, wysychaniem, a także zapobiega rozwojowi chwastów i utrzymuje wilgoć.

Źródła: www.permaculture.co.uk, www.betonowa-natura.pl, www.blog.dreamzar.app

eprasa.pl 25bc805a03

Metodyki integrowanej produkcji roślin – praktyczne narzędzie dla producentów rolnych i doradców

Integrowana produkcja roślin przestaje być wyłącznie opcjonalnym systemem jakości. Coraz częściej stanowi jedno z kluczowych rozwiązań wspierających prowadzenie nowoczesnych gospodarstw, pozwalając na połączenie wysokiej efektywności produkcyjnej, ochrony zasobów środowiskowych oraz dostępu do dodatkowych źródeł finansowania. Najnowsze metodyki IP są opracowywane tak, by ułatwiać pracę zarówno rolnikom, jak i doradcom rolniczym.

dr hab. PRZEMYSŁAW STRAŻYŃSKI
Instytut Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu
Zakład Entomologii i Agrofagów Zwierzęcych

Tyczka spoczynkowa dla ptaków drapieżnych, fot. P. Strażyński

IP – nowy standard w rolnictwie

Jeszcze kilkanaście lat temu integrowana produkcja roślin była postrzegana przede wszystkim jako system jakości, na który decydują się producenci chcący wyróżnić na rynku swoje produkty. Dziś zdecydowanie zyskuje ona na znaczeniu. Wynika to z rosnących oczekiwań konsumentów wobec bezpieczeństwa żywności i ograniczania wpływu rolnictwa na środowisko. Kluczowym czynnikiem są także instrumenty Wspólnej Polityki Rolnej, które premiują gospodarstwa stosujące zrównoważone technologie produkcji. W efekcie tych procesów integrowana produkcja staje się jednym z najbardziej kompleksowych systemów prowadzenia gospodarstwa, łączącym wysoką efektywność ekonomiczną z racjonalnym wykorzystaniem środków produkcji oraz ochroną zasobów środowiska.

Producenci rolni prowadzący uprawy zgodnie z zatwierdzoną metodyką integrowanej produkcji i posiadający certyfikat potwierdzający spełnienie wszystkich wymagań mogą ubiegać się o dodatkowe wsparcie finansowe. W ten sposób metodyki integrowanej produkcji z naukowych opracowań przeobraziły się w praktyczne narzędzia, z których każdego dnia w swoich gospodarstwach korzystają tysiące rolników. Właśnie to decyduje o rosnącym znaczeniu doradców rolniczych, których profesjonalne wsparcie staje się dziś niezbędne. To oni wyjaśniają wymagania, pomagają interpretować zapisy metodyk oraz wspierają gospodarstwa w przygotowywaniu niezbędnej dokumentacji i podczas kontroli. Współczesny doradca nie może ograniczać się jedynie do wiedzy z zakresu chemii rolnej czy nawożenia. Powinien kompleksowo rozumieć zasady integrowanej produkcji – od planowania płodozmianu i doboru odpowiednich odmian, przez monitorowanie występowania agrofagów, aż po rzetelne dokumentowanie wszystkich przeprowadzanych zabiegów agrotechnicznych.

Metodyki IP – od teorii do praktyki

Metodyka integrowanej produkcji jest dokumentem technicznym zatwierdzanym przez Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa, którego przestrzeganie stanowi jeden z podstawowych warunków uzyskania przez producenta rolnego certyfikatu integrowanej produkcji. Metodyka nie jest jednak klasyczną instrukcją agrotechniczną, ponieważ obejmuje wszystkie elementy technologii uprawy – od przygotowania stanowiska aż do zbioru i przechowywania plonu – wskazując działania obowiązkowe, zalecane oraz niedopuszczalne.

Opracowanie metodyk jest procesem wieloetapowym, wymagającym współpracy licznych instytucji naukowych i administracyjnych. Dzięki temu tworzone wytyczne uwzględniają zarówno najnowszą wiedzę naukową, jak i praktyczne doświadczenia producentów oraz doradców. Materiały te podlegają ciągłej weryfikacji — każdego roku publikowane są nowe opracowania lub aktualizacje dotychczasowych. Wynika to nie tylko z rozwoju wiedzy naukowej, ale także dynamicznych zmian zachodzących w ochronie roślin, dostępności środków ochrony oraz wymaganiach prawnych obowiązujących w Unii Europejskiej. Zmienia się struktura odmian, ewoluuje rejestr środków ochrony roślin i zyskują na znaczeniu metody biologiczne. Jednocześnie rosną standardy w zakresie ochrony środowiska oraz bezpieczeństwa żywności.

Opracowania przygotowane jeszcze kilka lat temu szybko przestają przystawać do bieżących realiów produkcyjnych. Stąd wynika konieczność stałego aktualizowania metodyk integrowanej produkcji. Nadrzędnym celem zmian jest nie tylko wprowadzanie nowych informacji, lecz przede wszystkim podnoszenie ich walorów użytkowych. Dzięki temu zarówno producenci, jak i jednostki certyfikujące mogą jednoznacznie interpretować poszczególne zapisy.

Doskonalenie struktury i funkcjonalności metodyk

Podnoszeniu walorów użytkowych metodyk służy przebudowa struktury dokumentu, polegająca na przesunięciu na jego początek „Listy obligatoryjnych czynności i zabiegów" oraz „List kontrolnych". To właśnie te dwa moduły ukierunkowują producenta na najważniejsze wymogi formalne i agrotechniczne. Rozwinięcie oraz doprecyzowanie poszczególnych zagadnień znajdują się w dalszej części opracowań.

Rozwiązanie to znacząco usprawnia codzienne korzystanie z metodyk w gospodarstwie oraz podnosi przejrzystość procedur w trakcie kontroli przeprowadzanych przez jednostki certyfikujące. Kluczowe znaczenie ma również ujednolicenie list kontrolnych dla poszczególnych grup upraw. Dotychczas poszczególne metodyki różniły się zarówno zakresem, jak i sposobem prezentowania wymagań, co nierzadko prowadziło do trudności interpretacyjnych. W obecnie opracowywanych metodykach dla roślin rolniczych przyjęto jednolity schemat, dzięki czemu porównywanie wymagań obowiązujących dla różnych gatunków staje się łatwiejsze zarówno dla doradców, jak i producentów. Zmianie ulega również sposób prezentacji treści.

Nowoczesna metodyka nie powinna przypominać podręcznika akademic-

Żółte naczynie wykorzystywane do monitoringu nalotu szkodników. Fot. P. Strażyński

eprasa.pl 25bc805a03

kiego. Coraz większy nacisk kładzie się na przejrzysty układ informacji, wykorzystanie tabel, list punktowanych, kolorowych oznaczeń oraz zwięzłych komentarzy praktycznych. Takie rozwiązania umożliwiają producentom szybkie odnalezienie potrzebnych informacji, a doradcom ułatwiają wykorzystanie metodyki podczas szkoleń oraz konsultacji z rolnikami. W efekcie zwiększa się dostępność wiedzy, a wdrażanie zasad integrowanej produkcji w gospodarstwach staje się łatwiejsze.

Nowoczesna ochrona roślin

Jednym z najczęściej pojawiających się nieporozumień dotyczących integrowanej produkcji jest przekonanie, że system ten w istotny sposób ogranicza możliwość stosowania środków ochrony roślin. W rzeczywistości integrowana produkcja nie wyklucza wykorzystania metod chemicznych, lecz określa ich właściwe miejsce w kompleksowej strategii ochrony roślin. Priorytetowo traktowane są działania profilaktyczne oraz metody agrotechniczne, biologiczne, mechaniczne i fizyczne, natomiast środki ochrony roślin stosuje się wówczas, gdy zastosowanie metod niechemicznych okazuje się niewystarczające do zapewnienia skutecznej ochrony upraw w obliczu realnego zagrożenia dla plonu, potwierdzonego przez przeprowadzenie monitoringu. To pozwala ograniczyć liczbę zabiegów, zmniejszyć koszty produkcji oraz spowolnić proces wykształcania przez agrofagi odporności na substancje czynne.

Jednym z najbardziej dynamicznie rozwijających się elementów integrowanej produkcji są biologiczne metody ochrony roślin. W ostatnich latach nastąpił wyraźny wzrost liczby dostępnych preparatów biologicznych, co znacząco poszerzyło możliwości ich praktycznego wykorzystania. W wielu przypadkach środki biologiczne mogą być stosowane zarówno profilaktycznie, jak i interwencyjnie, skutecznie uzupełniając ochronę chemiczną. Równocześnie w integrowanej produkcji coraz większą rolę przypisuje się ochronie i wspieraniu organizmów pożytecznych. Działania sprzyjające obecności zapylaczy, takie jak instalowanie domków dla murarek czy tworzenie kopców dla trzmieli, a także wspomaganie występowania owadów drapieżnych oraz ptaków ograniczających liczebność gryzoni (np. poprzez montaż tyczek spoczynkowych), przestają być jedynie zaleceniem środowiskowym, a stają się elementem nowoczesnej technologii produkcji, wpływającym na stabilność agroekosystemu.

Przyszłość doradztwa w integrowanej produkcji

Zmiany w metodykach integrowanejprodukcji jednoznacznie wskazują, że przyszłość doradztwa rolniczego będzie w coraz większym stopniu opierała się na skutecznym transferze wiedzy, a nie wyłącznie na przekazywaniu zaleceń dotyczących ochrony roślin. Doradca powinien dysponować interdyscyplinarną wiedzą z zakresu agrotechniki, nawożenia, ochrony, biologii agrofagów, przepisów prawa oraz dokumentacji wymaganej podczas certyfikacji. Można oczekiwać, że w najbliższych latach znaczenie integrowanej produkcji będzie systematycznie wzrastać. Dążenie do ograniczania stosowania chemicznych środków ochrony roślin, rozwój biologicznych metod ochrony, cyfryzacja monitoringu, a także coraz większa liczba systemów wspomagania decyzji sprawiają, że metodyki IP będą podlegały dalszym modyfikacjom, mającym na celu dostosowanie ich do zmieniających się uwarunkowań. Dla doradców rolniczych oznacza to konieczność ciągłego aktualizowania wiedzy, a jednocześnie stwarza szansę na odgrywanie coraz istotniejszej roli w tworzeniu i rozwoju nowoczesnego, konkurencyjnego i odpowiedzialnego środowiskowo rolnictwa.

Artykuł opracowano w ramach dotacji celowej Instytutu Ochrony Roślin – PIB na rok 2026, na realizację zadania 3.1. pt. „Prowadzenie działalności upowszechnieniowej, prowadzenie współpracy i wymiana wiedzy z praktyką w ramach systemu AKIS" finansowanego przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

eprasa.pl 25bc805a03

Jesienne smaki i zapachy

Jesień na polskiej wsi ma swój niepowtarzalny charakter. Pachnie dojrzewającymi owocami, świeżo zaoranymi polami i dymem z ognisk. To czas, kiedy natura wynagradza miesiące pracy, a stoły uginają się pod ciężarem sezonowych darów. Warto korzystać z tych skarbów, pielęgnować tradycje i cieszyć się smakami, które od pokoleń budują kulinarną tożsamość naszych regionów.

DOMINIKA SZCZĘSNA
ZODR w Barzkowicach

Jesień to czas, gdy pola powoli pustoszeją po intensywnych żniwach, a gospodarstwa wypełniają się bogactwem zebranych plonów. Powietrze staje się chłodniejsze, poranne mgły snują się nad łąkami, a drzewa przybierają odcienie złota, czerwieni i brązu. Wraz ze zmianą krajobrazu zmieniają się również smaki i zapachy, które od pokoleń towarzyszą mieszkańcom wsi.

Jesień jest porą obfitości. To właśnie wtedy spiżarnie zapełniają się przetworami, piwnice warzywami, a kuchnie aromatami pieczonych owoców, suszonych grzybów i świeżo przygotowanych kiszonek. Dla wielu rodzin jest to czas szczególny – okres wspólnej pracy, przekazywania tradycji kulinarnych i przygotowywania zapasów na zimowe miesiące.

Bogactwo sadów i ogrodów

Polska jesień nieodłącznie kojarzy się z owocami. Jabłka, gruszki, śliwki i pigwy dojrzewają właśnie wtedy, osiągając pełnię smaku i aromatu. W sadach można spotkać całe rodziny zbierające owoce do skrzynek, które później trafiają do tłoczni soków, na targowiska lub do domowych spiżarni. Szczególne miejsce zajmują jabłka – symbol polskiego sadownictwa. W wielu domach przygotowuje się z nich kompoty, musy, powidła oraz tradycyjne szarlotki. Zapach pieczonych jabłek z dodatkiem cynamonu i goździków jest jednym z najbardziej charakterystycznych aromatów jesieni. Równie cenione są śliwki, z których powstają powidła, konfitury i susz owocowy. Dawniej przygotowywanie powideł było niemal świętem rodzinnym, a wielogodzinne smażenie owoców w dużych kotłach stanowiło okazję do spotkań i rozmów.

Dynia – królowa jesiennego stołu

W ostatnich latach prawdziwą królową jesieni stała się dynia. Jej popularność rośnie nie tylko ze względu na walory smakowe, ale również wartości odżywcze. Bogata w beta-karoten, witaminy i składniki mineralne doskonale sprawdza się zarówno w daniach wytrawnych, jak i słodkich. Zupa krem z dyni, pieczona dynia z ziołami, placki dyniowe czy dyniowe ciasta coraz częściej pojawiają się na polskich stołach. Coraz więcej gospodarstw decyduje się również na uprawę różnych odmian tego warzywa, które zachwycają kolorami, kształtami i smakami.

eprasa.pl 25bc805a03

Warzywa, które dają siłę

Jesień to również czas zbioru warzyw korzeniowych. Marchew, buraki, pietruszka, seler i pasternak są podstawą wielu tradycyjnych dań. W chłodniejsze dni szczególnie cenione stają się pożywne zupy, gulasze oraz pieczone warzywa. Nie można zapomnieć o kapuście – jednym z najważniejszych warzyw polskiej kuchni. Kiszenie kapusty było dawniej ważnym wydarzeniem w gospodarstwie. Dziś, mimo nowoczesnych metod przechowywania żywności, kiszonki przeżywają swój renesans. Są cenione za smak i korzystny wpływ na zdrowie.

Dary lasu

Jesienne lasy kuszą bogactwem grzybów. Borowiki, podgrzybki, koźlarze czy maślaki od wieków stanowią ważny element polskiej tradycji kulinarnej. Grzybobranie jest nie tylko sposobem na zdobycie cennego produktu spożywczego, ale również okazją do kontaktu z naturą. Suszone grzyby trafiają później do zup, sosów i świątecznych potraw. Ich intensywny aromat przywołuje wspomnienia rodzinnych spotkań i tradycyjnych receptur, przekazywanych z pokolenia na pokolenie.

Jesień zamknięta w słoikach

W wielu domach jesień to czas intensywnego przygotowywania przetworów. Na półkach spiżarni ustawiają się rzędy słoików z kiszonymi ogórkami, buraczkami, sałatkami warzywnymi, konfiturami i kompotami.

Przygotowywanie zapasów na zimę ma nie tylko wymiar praktyczny. To również pielęgnowanie tradycji, które pozwala zachować smak lata i jesieni na długie miesiące. Domowe przetwory są często powodem do dumy i chętnie pojawiają się podczas lokalnych konkursów kulinarnych, organizowanych przez Koła Gospodyń Wiejskich.

DYNIOWA ZUPA-KREM

1 kg świeżej dyni (np. piżmowa, hokkaido), 400 g ziemniaków, 200 g cebuli, 2 ząbki czosnku, 500 ml wody lub bulionu warzywnego, 100 ml śmietanki 30%, 40 g masła, 1 płaska łyżeczka soli, po ½ łyżeczki pieprzu i curry

Warzywa pokroić i podsmażyć na niewielkiej ilości masła. Zalać bulionem i gotować przez ok. 25 minut. Zblendować na gładki krem. Doprawić śmietanką i przyprawami. Podawać z grzankami i kleksem śmietany.

PIECZONE JABŁKA Z MIODEM I ORZECHAMI

6 dużych jabłek, 6 łyżeczek miodu, garść orzechów włoskich, cynamon

Z jabłek usunąć gniazda nasienne. Do środka włożyć miód i posiekane orzechy. Posypać cynamonem. Piec przez 25 minut w temperaturze 180°C.

BURACZKI Z CHRZANEM DO SŁOIKÓW

2 kg buraków, 100 g świeżego chrzanu, 2 łyżki cukru, 2 łyżeczki soli, 100 ml octu

Buraki ugotować, obrać i zetrzeć. Dodać starty chrzan oraz pozostałe składniki. Przełożyć do słoików i pasteryzować przez 15 minut.

JESIENNY PLACEK ZE ŚLIWKAMI

3 szklanki mąki, 4 jajka, 200 g masła, 1 szklanka cukru, 500 g śliwek, 2 łyżeczki proszku do pieczenia

Utrzeć jajka z cukrem na jasną i puszystą masę. Dodać roztopione i ostudzone masło. Połączyć mąkę z proszkiem i partiami przesiać do masy, delikatnie mieszając. Ciasto wyłożyć na blaszkę i ułożyć na nim połówki śliwek. Piec przez około 45 minut w temperaturze 180°C.

AROMATYCZNY KOMPOT Z GRUSZEK

1 kg gruszek, 2 litry wody, 4 goździki, kawałek cynamonu, miód do smaku

Gruszki pokroić i gotować z przyprawami przez ok. 20 minut. Po lekkim ostudzeniu dosłodzić miodem.

SURÓWKA Z KISZONEJ KAPUSTY

500 g kiszonej kapusty, 1 marchew, 1 jabłko, 2 łyżki oleju

Kapustę posiekać, dodać startą marchew i jabłko. Wymieszać z olejem.

Grafika wygenerowana przy użyciu AI.

eprasa.pl 25bc805a03

Kalendarz biodynamiczny

Październik 2026

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
			1 PO Od 17.00	00-21 2 PO/WO 21-24 Do 5.00	3 WO III Kwadra	4 WO ☼ 6.41-18.07
00-01 5 WO/OG 01-24	6 OG Od 21.00	00-05 7 OG/ZI 05-24 Do 9.00	8 ZI	00-10 9 ZI/PO 10-24	10 PO ● NÓW	00-17 11 PO/WO 17-24 ☼ 6.53-17.51
12 WO	13 WO	00-03 14 WO/OG 03-24	15 OG	00-14 16 OG/ZI 14-24 Od 19.00	17 ZI Do 7.00	18 ZI I Kwadra ☼ 7.06-17.36
00-04 19 ZI/PO 04-24	20 PO	00-15 21 PO/WO 15-24 Od 5.00 do 17.00	22 WO	00-22 23 WO/OG 22-24	24 OG	25 OG ☼ 7.18-17.21
00-01 26 OG/ZI 01-24 ○ PEŁNIA	27 ZI	00-02 28 ZI/PO 02-24 Od 13.00	29 PO Do 1.00	00-03 30 WO/OG 03-24	31 WO	

Listopad 2026

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
						00-05 1 WO/OG 05-24 III Kwadra ☼ 6.31-16.08
2 OG Od 22.00	00-09 3 OG 09-24 Do 10.00	4 ZI	00-17 5 ZI 17-24	6 PO	7 PO	00-00 8 PO 00-24 ☼ 6.43-15.55
9 WO ● NÓW	00-10 10 WO/OG 00-24	11 OG	00-22 12 OG/ZI 22-24	13 ZI Od 13.00	14 ZI Do 01.00	00-10 15 ZI/PO 10-24 ☼ 6.56-15.44
16 PO	00-22 17 PO/WO 22-24 I Kwadra Od 07.00 do 19.00	18 WO	19 WO	00-07 20 WO/OG 07-24	21 OG	00-11 22 OG/ZI 11-24 ☼ 7.08-15.36
23 ZI	00-12 24 ZI/PO 12-24 ○ PEŁNIA	25 PO Od 16.00	00-12 26 PO/WO 12-24 Do 04.00	27 WO	00-12 28 WO/OG 12-24	29 OG ☼ 7.19-15.29 Od 23.00
00-05 30 OG/ZI 05-24 Do 11.00						

FAZY KSIĘŻYCA: ● NÓW ◖ I KWADRA ○ PEŁNIA ◗ III KWADRA

Godziny sprzyjające rozwojowi roślin, której plonem ma być:

owoc, korzeń, kwiat, liść

Rośliny owocowe: bób, cukinia, dynia, fasola, groch, ogórek, pomidor, papryka, kukurydza, soja, truskawka, poziomka i wszystkie rośliny sadownicze.

Rośliny korzeniowe: burak, chrzan, cykoria, marchew, pietruszka korzeniowa, rzepa, rzodkiewka, seler korzeniowy, skorzonera, pasternak. Także dobre efekty osiąga się zaliczając do tej grupy: ziemniaka, cebulę, czosnek, pora i szparaga.

Rośliny kwiatowe: wszystkie kwiatowe rośliny ozdobne, a z roślin jadalnych słonecznik.

Rośliny liściowe: kapusta, kalarepa, jarmuż, pietruszka naciowa, seler naciowy, boćwina, szczypiorek, sałata, szpinak, szczaw oraz mimo że częścią użytkową jest kwiat - brokuł i kalafior.

00-07 - przykładowy przydział czasu sprzyjający uprawie określonych roślin

Żywioły: (ogień **OG**) (ziemia **ZI**) (powietrze **PO**) (woda **WO**)

CZAS SADZENIA - okres wspomagający wzrost roślin

☺ - Początek sadzenia

☺ - Koniec sadzenia

Godziny: „od - do" prac ogrodniczych nie wykonujemy

DOROTA TOLKO, PZDR w Szczecinie

Źródło: Kalendarz biodynamiczny 2026, działkowiec

eprasa.pl 25bc805a03

Dyniowe rozmaitości

Dynia od dawna kojarzona jest z jesienią i Halloween, lecz jej zastosowania sięgają daleko poza tradycyjne wycinanie lampionów czy gotowanie zup. To niezwykle uniwersalny składnik, który inspiruje do tworzenia pięknych dekoracji, smakowitych potraw i oryginalnych projektów rękodzielniczych.

JOLANTA GAPYS, ZODR w Barzkowicach

Dynia to nie tylko symbol jesieni, lecz także źródło inspiracji. Jej naturalne piękno, wszechstronność i uniwersalność sprawiają, że można ją wykorzystać na wiele sposobów, które ubarwią codzienność i wprowadzą do naszego życia odrobinę magicznego, jesiennego klimatu. To roślina, która zachęca do eksperymentowania, wyrażania siebie i czerpania radości z piękna natury w każdej formie.

Wyobraźmy sobie, jak dynia pokryta farbami plakatowymi lub akrylowymi zamienia się w małe dzieło sztuki. Na jej powierzchni pojawiają się abstrakcyjne wzory, kwiatowe motywy czy geometryczne kształty, które podkreślają jej naturalne piękno. Do tego można dodać naturalne elementy – suszone kwiaty, liście czy pestki, delikatnie przyklejone, by stworzyć efekt zarówno elegancki, jak i rustykalny. Tak pomalowana dynia staje się niepowtarzalną ozdobą, która wprowadza ciepły, jesienny klimat na stołach, tarasach czy w ogrodach, dodając im wyjątkowego charakteru.

Nie mniej fascynujące jest rękodzieło inspirowane motywem dyni. Wyroby z filcu, wełny czy plecionek, tworzone na szydełku lub ręcznie szyte, nabierają szczególnego charakteru. Mogą pełnić funkcję zarówno dekoracyjną, jak i użytkową – jako ozdobne zawieszki, podkładki czy małe koszyki. Rękodzieło z dynią rozwija zdolności manualne, cierpliwość i wyobraźnię, a jednocześnie stanowi unikalny element wystroju, który dodaje wnętrzom ciepła i przytulności.

Dynia to także doskonały materiał do wspólnej zabawy i nauki, szczególnie dla dzieci. Malując, wycinając czy dekorując dynię, rozwijają zdolności manualne, wyobraźnię i cierpliwość.

Organizowanie konkursów na najzabawniejszą lub najbardziej kreatywną dynię to świetny sposób na wspólne spędzanie czasu w gronie rodziny i przyjaciół, ucząc dzieci wyrażania siebie i czerpania radości z tworzenia.

W kuchni dynia zyskuje drugie życie. Poza klasycznymi zupami i puree, można z niej przygotować słodkie wypieki – muffinki, ciasta czy ciasteczka, które zachwycają jesiennym aromatem i pięknym, złocistym kolorem. Dynia świetnie komponuje się także z przyprawami takimi jak cynamon, imbir czy goździki, co pozwala na tworzenie sezonowych dań i deserów. Dodatek dyni do risotto, sosów czy naleśników to nie tylko uczta dla podniebienia, ale także na talerzu pojawia się piękny, złocisty kolor.

eprasa.pl 25bc805a03

Więcej komfortu dla bydła i świń – jest wsparcie

Od 7 października do 6 listopada rolnicy będą mogli ubiegać się o wsparcie na Inwestycje poprawiające dobrostan bydła i świń (I.10.15).

1. O przyznanie pomocy będzie mógł ubiegać się rolnik będący osobą fizyczną lub prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, bądź wspólnicy spółki cywilnej prowadzący działalność rolniczą w ramach spółki cywilnej.
2. Wnioskodawca musi prowadzić produkcję trzody chlewnej lub bydła od co najmniej 12 miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym został ogłoszony nabór.
3. Liczba zwierząt w przeliczeniu na DJP (duże jednostki przeliczeniowe) w gospodarstwie wnioskodawcy wynosi nie mniej niż 5, odrębnie dla każdego z gatunków objętego inwestycją. Liczba DJP obliczana jest w specjalnie przygotowanym przez ARiMR kalkulatorze.
4. Pomoc będzie przyznawana na operacje mające na celu poprawę dobrostanu zwierząt w zakresie zapewnienia bydłu dostępu do środowiska zewnętrznego oraz poprawy zdrowotności, a także ograniczenie stresu termicznego bydła i świń.
5. Wsparcie przyznawane jest w formie refundacji do 65% kosztów kwalifikowalnych inwestycji. Maksymalne wysokość pomocy wynosi 150 tys. zł, a minimalne koszty podlegające refundacji muszą przekraczać 20 tys. zł.
6. W ramach interwencji będą wspierane operacje, które nie zostały rozpoczęte wcześniej niż w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

Dofinansowanie pochodzi z Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. Wnioski należy składać za pośrednictwem Portalu Rolnika.

RED .

Źródło: www.gov.pl/web/arimr
Fot. P.Ankutowicz - archiwum ZODR

Dopłaty do nawozów i paliwa

Od 1 do 16 października rolnicy będą mogli składać w ARiMR wnioski o wsparcie do zakupionych nawozów i oleju napędowego. Pomoc ma rekompensować część dodatkowych kosztów poniesionych w związku ze wzrostem cen tych środków produkcji. Do wniosku konieczne będzie dołączenie faktur potwierdzających dokonane zakupy.

JOANNA FINK, ZODR w Barzkowicach

W przypadku nawozów wsparcie obejmie zakupy dokonane w okresie od 1 marca do 15 sierpnia 2026 r. Refundacja ma wynieść 100 proc. różnicy między ceną tony nawozu wynikającą z faktury a jego średnią ceną w ostatnim kwartale 2025 r. Pomoc będzie ograniczona do 500 zł na hektar oraz powierzchni nie większej niż 300 ha użytków rolnych.

Dopłata do oleju napędowego obejmie zakupy dokonane od 1 marca do 31 sierpnia 2026 r. i wyniesie 0,52 zł do każdego litra objętego wsparciem.

Wsparcie do paliwa będzie pochodziło z dwóch niezależnych źródeł:

- krajowego – w ramach dotychczasowego mechanizmu zwrotu części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego, którego limit w 2026 r. wynosi 1,48 zł/l,
- unijnego – nowego mechanizmu wsparcia, w ramach którego ARiMR będzie wypłacać 0,52 zł/l.

eprasa.pl 25bc805a03

Postaw na własną energię

Od 5 października do 3 listopada rolnicy będą mogli ubiegać się o wsparcie na inwestycje w odnawialne źródła energii oraz poprawę efektywności energetycznej gospodarstw.

Wsparcie zostało podzielone na trzy obszary. Poziom dofinansowania we wszystkich trzech jest ten sam i wynosi 65 proc. kosztów kwalifikowalnych lub jednostkowych. Wnioskodawca musi posiadać numer EP, spełnić warunki dotyczące prowadzenia działalności rolniczej oraz odbyć szkolenie z efektywności energetycznej gospodarstwa.

- **OBSZAR A** obejmuje budowę biogazowni rolniczych. Na ten cel można otrzymać do 1,5 mln zł.
- **OBSZAR B** dotyczy inwestycji w instalacje fotowoltaiczne o mocy do 50 kW wraz z magazynami energii elektrycznej, instalacje do produkcji ciepła z energii słonecznej, magazyny energii cieplnej, pompy ciepła oraz systemy zarządzania energią. Maksymalna wysokość pomocy wynosi 200 tys. zł.
- **OBSZAR C** przeznaczony jest dla gospodarstw planujących inwestycje ograniczające zużycie energii w budynkach. Maksymalna wysokość pomocy to 200 tys. zł.

Możliwe jest uzyskanie wsparcia w więcej niż jednym obszarze, przy zachowaniu określonych limitów łącznej pomocy. W przypadku połączenia obszarów A i B limit wynosi 1,5 mln zł, A i C - 1,7 mln zł, B i C - 400 tys. zł, natomiast na realizację inwestycji we wszystkich trzech obszarach A, B, C limit wynosi 1,7 mln zł. Dofinansowanie pochodzi z Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. Wnioski będzie można składać za pośrednictwem Portalu Rolnika.

RED.

Źródło: www.gov.pl/web/arimr

Dofinansowanie RHD i MOL

Od 1 października do 2 listopada rolnicy będą mogli ubiegać się o dofinansowanie w ramach działania „Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości (w gospodarstwie)". Wsparcie jest przeznaczone m.in. na rozwój Rolniczego Handlu Detalicznego (RHD) oraz działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej.

1. Pierwszą z grup potencjalnych beneficjentów tego dofinansowania stanowią rolnicy i ich małżonkowie, rozpoczynający lub rozwijający działalność przetwórczą w zakresie rolniczego handlu detalicznego (RHD), a także rolnicy, ich małżonkowie i domownicy, którzy rozpoczynają wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przetwarzania, w tym działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MOL). Pomoc będzie im przyznawana w formie ryczałtu do 65 proc. kosztów kwalifikowanych. W zależności od wielkości inwestycji może wynieść 30 tys. zł; 60 tys. zł lub 120 tys. zł.

2. Do drugiej grupy mogących się ubiegać o to wsparcie należą mikroprzedsiębiorcy, którzy kontynuują wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przetwarzania, w tym w ramach MOL. Ich dotyczy możliwość skorzystania ze zwrotu do 50 proc. kosztów kwalifikowalnych realizowanych inwestycji, której wartość musi się mieścić w przedziale od 10 tys. do 500 tys. zł.

3. Dofinansowanie może zostać przeznaczone m.in. na: zakup nowych maszyn, urządzeń lub wyposażenia do przetwarzania, magazynowania produktów rolnych lub półproduktów oraz przygotowania ich do sprzedaży; budowę, rozbudowę, przebudowę lub remont połączony z modernizacją, które są niezbędne do wdrożenia inwestycji w zakresie zakupu maszyn lub urządzeń.

Wnioski, wyłącznie elektronicznie, przyjmuje ARiMR. Na to wsparcie z Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 przeznaczono ponad 86 mln zł.

RED.

Źródło: www.gov.pl/arimr
Fot. S.Lenard

eprasa.pl 25bc805a03

Rynki rolne

Wszystkie przedstawione poniżej dane są zbierane i udostępniane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w ramach Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej, i udostępniane w formie tygodniowych biuletynów na stronie www.minrol.gov.pl

1. Średnie ceny w przedsiębiorstwach prowadzących zakupy zboża (zł/tonę, bez VAT)

Regiony: Centralno-wschodni - województwa: lubelskie, łódzkie, mazowieckie, podlaskie, warmińsko-mazurskie; Południowy: dolnośląskie, małopolskie, opolskie, podkarpackie, śląskie, świętokrzyskie; Północno-zachodni: kujawsko-pomorskie, lubuskie, pomorskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie. nld - niewystarczająca liczba danych do prezentacji

Towar		Polska				REGIONY											
						Centralno-Wschodni				Południowy				Północno-Zachodni			
		20.09.	13.09.	zmiana [%]		20.09.	13.09.	zmiana [%]		20.09.	13.09.	zmiana [%]		20.09.	13.09.	zmiana [%]	
				tygodniowa	roczna			tygodniowa	roczna			tygodniowa	roczna			tygodnio-wa	roczna
Pszenica	kons.	920	921	-0,2	17,5	910	901	1,0	17,4	902	901	0,2	12,2	935	939	-0,4	22,7
	pasz.	879	867	1,3	16,0	887	876	1,3	14,5	848	853	-0,6	15,6	875	856	2,3	17,5
Żyto	kons.	657	660	-0,6	7,3	643	639	0,6	3,2	660	670	-1,5	2,6	670	668	0,3	13,3
	pasz.	675	656	2,8	12,4	647	641	0,9	1,2	630	nld	-	-	683	664	2,8	15,1
Jęczmień	kons.	731	731	-0,1	10,7	---	---	-	-	---	---	-	-	731	731	-0,1	10,7
	pasz.	746	743	0,4	2,6	738	729	1,3	-0,3	727	700	3,9	-1,0	752	750	0,3	5,6
	browar.	764	760	0,4	-9,5	nld	nld	-	-	---	---	-	-	nld	nld	-	-
Kukurydza	pasz. "mokra"	nld	nld	-	-	---	---	-	-	nld	nld	-	-	nld	nld	-	-
	pasz.	994	997	-0,3	4,8	970	951	1,9	1,2	958	963	-0,5	0,2	1 018	1 057	-3,7	10,7
Owies	kons.	561	546	2,8	-3,8	---	---	-	-	---	---	-	-	561	546	2,8	-3,8
	pasz.	576	561	2,6	-3,2	569	562	1,2	-6,5	539	540	-0,3	-	590	565	4,4	0,5
Pszenżyto	pasz.	752	746	0,8	8,5	759	754	0,7	6,5	728	721	0,9	1,0	747	740	0,9	11,0

2. Porównanie aktualnych cen zakupu zbóż oraz sprzedaży mąk i otrąb w przedsiębiorstwach z cenami w analogicznym okresie lat ubiegłych

Rodzaj ZIARNA		20.09.	Zmiana ceny (%) w stosunku do:											
			tydzień temu	miesiąc temu	rok temu	2 lata temu	3 lata temu	4 lata temu	tygodnia	miesiąca	roku	2 lat	3 lat	4 lat
POLSKA														
PSZENICA	KONSUMPCYJNA	920	921	863	783	879	976	1 516	-0,2	6,6	17,5	4,6	-5,8	-39,3
	PASZOWA	879	867	816	757	882	953	1 529	1,3	7,6	16,0	-0,4	-7,8	-42,5
ŻYTO	KONSUMPCYJNE	657	660	629	612	605	664	1 216	-0,6	4,5	7,3	8,5	-1,1	-46,0
	PASZOWE	675	656	628	600	623	689	1 173	2,8	7,4	12,4	8,2	-2,1	-42,5
JĘCZMIEŃ	KONSUMPCYJNY	731	731	704	660	nld	802	1 264	-0,1	3,8	10,7	-	-8,9	-42,2
	PASZOWY	746	743	724	727	725	759	1 300	0,4	3,0	2,6	2,8	-1,8	-42,6
	BROWARNY	764	760	783	844	942	1 080	1 418	0,4	-2,5	-9,5	-18,9	-29,3	-46,1
KUKURYDZA	MOKRA	nld	nld	---	---	520	---	nld	-	-	-	-	-	-
	SUCHA	994	997	935	948	811	896	1 412	-0,3	6,4	4,9	22,6	10,9	-29,6
OWIES	KONSUMPCYJNY	561	546	541	583	769	nld	1 259	2,8	3,7	-3,8	-27,0	-	-55,4
	PASZOWY	576	561	546	595	683	845	1 175	2,6	5,5	-3,2	-15,7	-31,9	-51,0
PSZENŻYTO	PASZOWE	752	746	723	693	705	788	1 344	0,8	3,9	8,5	6,7	-4,6	-44,1

3. Ceny zakupu tuczników wg EUROP w kraju i makroregionach (bez VAT)

(masa ciepła poubojowa zł/t)

Regiony: Północny - województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie, Środkowo-wschodni: łódzkie, mazowieckie, podlaskie, Południowo-wschodni: lubelskie, małopolskie, podkarpackie, śląskie, świętokrzyskie, Zachodni: dolnośląskie, lubelskie, opolskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie.

Klasa półtusz	Polska			REGIONY											
				Północny			Środkowo-Wsch.			Południowo-Wsch.			Zachodni		
	mpc (zł/t)	Zmiana ceny (%)		mpc (zł/t)	Zmiana ceny (%)		mpc (zł/t)	Zmiana ceny (%)		mpc (zł/t)	Zmiana ceny (%)		mpc (zł/t)	Zmiana ceny (%)	
	20.09.	tygodniowa	roczna	20.09.	tygodniowa	zmiana [%]	20.09.	tygodniowa	zmiana [%]	20.09.	tygodniowa	zmiana [%]	20.09.	tygodniowa	zmiana [%]
S	6 855	-2,7	-16,1	6 767,5	-1,5	-16,5	6 985	-1,9	-15,4	6 762	-3,2	-16,3	6 867,3	-3,3	-17,0
E	6 741	-2,8	-16,3	6 649,8	-2,6	-16,5	6 793	-2,0	-16,1	6 675	-3,4	-16,6	6 796,2	-2,9	-16,3
U	6 403	-3,0	-16,9	6 365,8	-2,7	-16,8	6 326	-2,4	-17,8	6 376	-3,5	-16,7	6 492,3	-3,3	-16,5
R	6 053	-3,7	-18,5	5 970,0	-3,1	-18,3	5 951	-3,3	-18,5	6 059	-3,7	-17,4	6 204,9	-3,8	-18,3
O	5 763	-2,4	-17,9	5 568,1	0,5	-	nld	-	-	nld	-	-17	5 983,2	-3,4	-17,8
P	5 716	-3,4	-19,2	nld	-	-	nld	-	-	5 856	0,1	-	nld	-	-
RAZEM	**6 786**	**-2,7**	**-16,0**	**6 677,7**	**-2,1**	**-16,5**	**6 887**	**-1,8**	**-15,5**	**6 714**	**-3,2**	**-16,3**	**6 816,9**	**-3,2**	**-16,4**

4. Ceny zakupu bydła rzeźnego wg makroregionów

(waga żywca zł/t, tygodniowe zmiany cen oraz struktury zakupu w %)

Regiony: Północny - województwa: podlaskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie, zachodniopomorskie, Centralny: kujawsko-pomorskie, mazowieckie, łódzkie, wielkopolskie, lubuskie, Południowy: lubelskie, małopolskie, podkarpackie, świętokrzyskie, dolnośląskie, opolskie, śląskie.

Kategoria bydła	POLSKA			REGIONY								
				Centralny			Południowy			Północny		
	w.ż (zł/kg)	Zmiana ceny (%)		mpc (zł/t)	Zmiana ceny (%)		mpc (zł/t)	Zmiana ceny (%)		mpc (zł/t)	Zmiana ceny (%)	
	20.09.	tygodniowa	roczna	20.09.	tygodniowa	zmiana [%]	20.09.	tygodniowa	zmiana [%]	20.09.	tygodniowa	zmiana [%]
Bydło ogółem	12,53	0,83	-14,40	12,68	0,9	-15,5	12,45	0,5	-14,5	12,08	1,3	-12,1
bydło 8-12 m-cy (Z)	13,79	1,49	-9,34	14,02	1,8	-9,4	13,35	1,3	-10,6	-	-	-
byki 12-24 m-ce (A)	13,47	-0,46	-15,78	13,42	-1,1	-16,7	13,56	0,0	-15,2	13,40	1,7	-13,0
byki > 24 m-cy (B)	13,20	-0,33	-17,21	13,10	-0,7	-18,1	13,39	-0,1	-15,0	13,58	-	-14,8
wolce > 12 m-cy (C)	13,50	5,22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
krowy (D)	10,42	0,75	-15,77	10,44	1,1	-17,3	10,56	0,4	-15,8	9,94	0,3	-14,5
jałówki > 12 m-cy (E)	13,47	1,26	-7,60	13,71	1,5	-6,6	13,17	1,3	-9,6	12,92	-0,9	-9,4

* z uwagi na wymóg nieidentyfikowalności danych ceny nie podano

Opracował Andrzej Kamiński, ZODR w Barzkowicach

eprasa.pl 25bc805a03

INFORMACJA handlowo-rynkowa

Wybrane ceny w dniu 3.09.2026 r.

Rejon I	Białogard, Koszalin, Sławno
Rejon II	Drawsko, Szczecinek, Wałcz
Rejon III	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez
Rejon IV	Goleniów, Gryfice, Kamień
Rejon V	Gryfino, Szczecin, Stargard
Rejon VI	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce

eprasa.pl 25bc805a03

Nawozy i środki ochrony roślin - ceny brutto

	jedn. miary	Rejon I	Rejon II	Rejon III	Rejon IV	Rejon V	Rejon VI	śr.	min.	max.
Amofoska 4-16-18	dt	-	-	210,00	-	215,50	225,00	216,83	210,00	225,00
Fosforan amonu/Polidap 18-46	dt	341,50	-	-	320,76	420,00	395,60	369,47	320,76	420,00
Korn-Kali 40	dt	-	-	164,00	-	167,00	165,00	165,33	164,00	167,00
Lubofoska, Tarnogran lub NPK jesienne (4-6 % N)	dt	230,00	186,50	220,00	-	190,00	-	206,63	186,50	230,00
Mocznik bez dodatków 46	dt	293,33	314,50	315,00	-	254,00	273,55	290,08	254,00	315,00
Mocznik otoczkowany 46	dt	-	330,00	270,00	-	-	-	300,00	270,00	330,00
Mocznik z inhibitorem ureazy	dt	320,00	-	-	-	306,00	325,00	317,00	306,00	325,00
Polifoska 6-20-30	dt	286,67	268,00	272,50	263,50	329,90	318,57	289,86	263,50	329,90
Polifoska 8-24-24	dt	-	-	272,50	-	-	319,50	296,00	272,50	319,50
RSM- wodny roztwór saletrzano-mocznikowy 32	l	1,73	-	2,01	-	1,83	1,91	1,87	1,73	2,01
Saletrzak/Yara Bela 27	dt	180,00	189,00	187,17	177,00	232,00	193,12	193,05	177,00	232,00
Siarczan potasu (Kalisop lub inne) 50	dt	410,00	518,00	510,00	-	-	-	479,33	410,00	518,00
Saletra amonowa 34	dt	200,00	220,00	218,00	201,15	233,00	205,71	212,98	200,00	233,00
Saletrzak/Yara Bela 27	dt	180,00	189,00	187,17	177,00	232,00	193,12	193,05	177,00	232,00
Siarczan potasu (Kalisop lub inne) 50	dt	410,00	518,00	510,00	-	-	-	479,33	410,00	518,00
Superfosfat wzbogacony 40	dt	253,00	275,00	270,00	325,00	267,00	334,00	287,33	253,00	334,00
Agil-S 100 EC	l	-	115,50	120,00	-	98,83	99,47	108,45	98,83	120,00
Butisan 400 SC	l	-	-	-	122,36	-	-	122,36	122,36	122,36
Cabrio Duo 112 EC	l	-	88,00	92,00	-	-	-	90,00	88,00	92,00
Caramba 60 SL	l	-	-	120,00	-	-	82,00	101,00	82,00	120,00
Caryx 240 SL	l	152,00	124,00	128,00	156,00	132,15	137,80	138,33	124,00	156,00
Cyperkill Max 500 EC	l	220,00	210,00	-	210,00	199,96	170,00	201,99	170,00	220,00
Decis Mega 50 EW	l	-	149,50	170,00	121,40	120,00	-	140,23	120,00	170,00
Delan 700 WG	kg	-	278,00	250,00	-	206,00	-	244,67	206,00	278,00
Delmetros 100 SC	l	190,00	169,00	180,00	181,00	192,50	170,00	180,42	169,00	192,50
Dewrinol 450 SC	l	-	76,75	-	-	71,00	-	73,88	71,00	76,75
Huzar Active Plus	kg	157,00	142,00	146,00	150,25	-	-	148,81	142,00	157,00
Inazuma 130 WG	kg	264,00	240,00	240,00	255,32	241,49	236,00	246,13	236,00	264,00
Infinito 687,5 SC	l	145,00	115,00	126,00	132,35	118,00	135,00	128,56	115,00	145,00
Lancet Plus 125 WG	kg	-	760,00	750,00	-	780,00	-	763,33	750,00	780,00
Lentagran 45 WP	kg	265,00	-	-	-	254,06	-	259,53	254,06	265,00
Mospilan 20 SP	kg	-	475,00	400,00	-	339,49	-	404,83	339,49	475,00

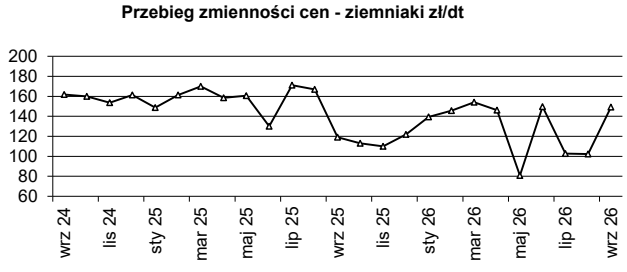

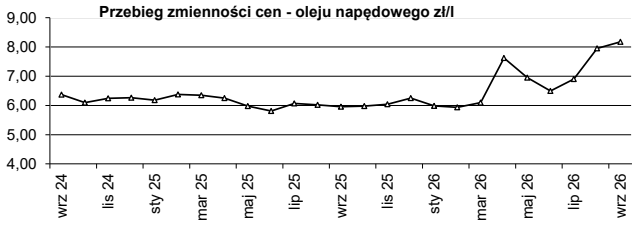

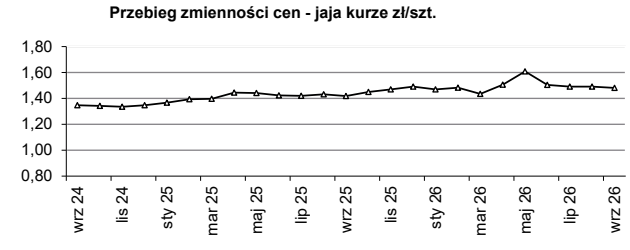

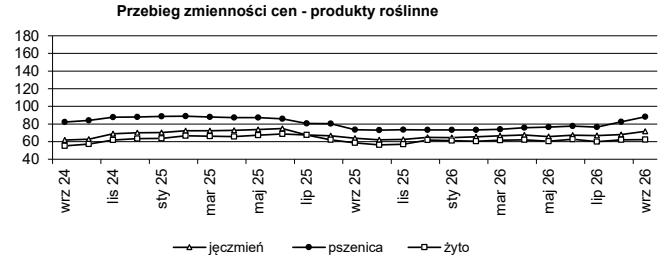

eprasa.pl 25bc805a03

Produkty rolne - ceny sprzedaży u rolników i na targowiskach

	jedn. miary	Rejon I	Rejon II	Rejon III	Rejon IV	Rejon V	Rejon VI	śr.	min.	max.
Cielę (40-45 kg)	szt.	1 200,00	1 200,00	1 250,00	1 000,00	1 400,00	-	1 210,00	1 000,00	1 400,00
Jaja kurze średnie (50-60 g)	szt.	1,43	1,52	1,38	1,40	1,48	1,45	1,44	1,38	1,52
Jałówka cielna powyżej 1,5 r.	szt.	8 000	7 000	7 000	6 900	7 750	-	7 330	6 900	8 000
Jęczmień	dt	85,00	90,00	-	80,00	90,00	-	86,25	80,00	90,00
Krowa mleczna 3-5 lat	szt.	7 500	7 000	7 000	6 375	8 000	-	7 175	6 375	8 000
Mieszanka zbożowa	dt	-	60,00	-	70,00	-	-	65,00	60,00	70,00
Miód	l	47,67	43,33	43,50	45,00	43,15	46,25	44,82	43,15	47,67
Mleko krowie	l	4,00	4,50	3,50	4,50	3,70	3,00	3,87	3,00	4,50
Obornik	t	60,00	-	120,00	85,00	150,00	100,00	103,00	60,00	150,00
Owies	dt	-	60,00	62,00	75,00	90,00	-	71,75	60,00	90,00
Prosię (15- 20 kg)	szt.	-	270,00	327,50	300,00	-	-	299,17	270,00	327,50
Pszenica	dt	100,00	100,00	88,00	105,00	100,00	-	98,60	88,00	105,00
Pszenżyto	dt	-	80,00	65,00	82,50	-	-	75,83	65,00	82,50
Siano łąkowe prasowane	t	300,00	300,00	-	290,00	-	-	296,67	290,00	300,00
Słoma zbożowa prasowana	t	-	250,00	-	275,00	-	-	262,50	250,00	275,00
#ADR!	#ADR!	-	-	-	-	-	-	#DZIEL/0!	0,00	0,00

Usługi rolnicze i olej napędowy - ceny brutto

	jedn. miary	Rejon I	Rejon II	Rejon III	Rejon IV	Rejon V	Rejon VI	śr.	min.	max.
Bronowanie	ha	180,00	162,50	166,00	150,00	135,00	150,00	157,25	135,00	180,00
Foliowanie bel sianokiszonki	szt.	-	45,00	-	-	-	-	45,00	45,00	45,00
Koszenie traw	ha	235,00	170,00	190,00	211,67	220,67	200,00	204,56	170,00	235,00
Najem pracownika- prace dorywcze	h	30,00	30,00	35,00	35,00	35,00	-	33,00	30,00	35,00
Olej napędowy	l	8,41	8,43	8,36	8,39	8,33	8,36	8,38	8,33	8,43
Oprysk roślin	ha	120,00	97,50	125,00	95,00	121,97	105,00	110,74	95,00	125,00
Orka głęboka	ha	292,50	425,00	352,50	331,67	384,00	409,00	365,78	292,50	425,00
Prasa rolująca sł./siano (bele od Ø 1,5 m)	szt.	32,00	45,00	-	35,00	-	-	37,33	32,00	45,00
Prasa rolująca sł./siano (bele ok. Ø 1,2 m)	szt.	35,83	30,00	35,00	28,50	27,50	-	31,37	27,50	35,83
Sadzenie ziemniaków	ha	-	210,00	300,00	220,00	-	-	243,33	210,00	300,00
Siew punktowy	ha	-	-	165,00	130,00	216,00	-	170,33	130,00	216,00
Siew zbóż siewnikiem	ha	232,50	277,50	197,50	200,00	283,80	235,00	237,72	197,50	283,80
Suszenie ziarna (za każdy %)	t	-	120,00	140,00	-	-	-	130,00	120,00	140,00
Transport ciągnik z przyczepą do 12 t	h	180,00	155,00	145,00	135,00	233,67	180,00	171,44	135,00	233,67
Transport ciągnik z przyczepą powyżej 12 t	h	-	140,00	195,00	155,00	240,00	140,00	174,00	140,00	240,00
Uprawa agregatem podorywkowym	ha	235,00	245,00	255,00	150,00	274,00	228,00	231,17	150,00	274,00
Uprawa agregatem uprawowym	ha	253,33	198,00	237,50	230,00	259,67	206,67	230,86	198,00	259,67
Włókowanie	ha	-	130,00	110,00	100,00	-	140,00	120,00	100,00	140,00
Wynajem ciągnika do 80 KM	h	-	150,00	145,00	110,00	150,00	-	138,75	110,00	150,00
Wynajem ciągnika powyżej 80 KM	h	-	190,00	192,00	137,50	192,50	130,00	168,40	130,00	192,50
Zbiór buraków kombajnem	ha	-	1100,00	1350,00	1000,00	-	-	1 150,00	1 000,00	1 350,00
Zbiór kombajnem z rozdrobn. słomy	ha	496,67	505,00	510,00	510,00	420,00	500,00	490,28	420,00	510,00
Zbiór kombajnem zbożowym	ha	495,00	443,00	457,50	510,00	413,50	588,67	484,61	413,50	588,67
Zbiór kukurydzy sieczkarnią polową	ha	-	-	-	-	817,50	650,00	733,75	650,00	817,50
Zbiór traw przyczepą samozbierającą	ha	-	155,00	-	160,00	-	-	157,50	155,00	160,00

eprasa.pl 25bc805a03

Produkty rolne - ceny skupu netto

	jedn. miary	Rejon I	Rejon II	Rejon III	Rejon IV	Rejon V	Rejon VI	śr.	min.	max.
Gryka	dt	130,00	-	-	-	-	-	130,00	130,00	130,00
Jęczmień konsumpcyjny	dt	66,00	71,00	68,50	-	74,00	73,50	70,60	66,00	74,00
Kukurydza	dt	-	91,00	86,00	-	85,00	-	87,33	85,00	91,00
Kukurydza mokra	dt	-	60,00	-	-	56,00	-	58,00	56,00	60,00
Łubin słodki	dt	87,50	95,00	95,00	-	80,00	-	89,38	80,00	95,00
Owies konsumpcyjny	dt	56,00	49,25	51,50	50,00	-	50,00	51,35	49,25	56,00
Owies paszowy	dt	49,00	-	-	-	52,00	-	50,50	49,00	52,00
Peluszka	dt	80,00	-	75,00	-	-	-	77,50	75,00	80,00
Pszenica konsumpcyjna	dt	90,00	91,00	86,00	90,00	85,50	88,13	88,44	85,50	91,00
Pszenica paszowa	dt	78,00	83,83	81,00	86,00	79,83	80,38	81,51	78,00	86,00
Jałówki opasane (kl. E)	kg	9,75	-	9,65	12,00	-	12,00	10,85	9,65	12,00
Maciory i braki	kg	3,10	-	3,50	-	3,80	2,50	3,22	2,50	3,80
Mleko	l	1,35	-	1,36	-	1,69	1,51	1,48	1,35	1,69
Młode bydło opasowe (kl. A)	kg	11,00	-	11,00	14,00	-	13,00	12,25	11,00	14,00
Tuczniki kl. I	kg	7,65	5,60	7,00	-	6,06	-	6,58	5,60	7,65

Pasze - ceny brutto

	jedn. miary	Rejon I	Rejon II	Rejon III	Rejon IV	Rejon V	Rejon VI	śr.	min.	max.
dla bydła										
Koncentrat CJ	dt	265,00	-	286,00	295,00	-	-	282,00	265,00	295,00
Koncentrat KBO	dt	-	-	260,00	-	-	310,00	285,00	260,00	310,00
Koncentrat KBW	dt	272,00	-	-	295,00	-	-	283,50	272,00	295,00
Mieszanka B	dt	-	-	196,00	-	-	250,00	223,00	196,00	250,00
dla trzody										
Koncentrat L	dt	314,00	248,00	256,00	250,00	-	260,00	265,60	248,00	314,00
Koncentrat LP	dt	-	262,00	260,00	-	-	270,00	264,00	260,00	270,00
Koncentrat prosiak	dt	-	310,00	322,00	-	-	338,00	323,33	310,00	338,00
Koncentrat PW	dt	-	220,00	220,00	255,00	-	329,50	256,13	220,00	329,50
Koncentrat T	dt	-	250,00	310,00	245,00	-	290,00	273,75	245,00	310,00
Mieszanka LK	dt	-	165,00	162,00	154,00	-	160,00	160,25	154,00	165,00
Mieszanka PP finiszer	dt	-	157,00	161,00	-	-	155,00	157,67	155,00	161,00
Mieszanka PP grower	dt	-	188,50	185,00	155,00	-	178,00	176,63	155,00	188,50
Mieszanka PP starter	dt	240,00	230,00	234,00	-	-	277,50	245,38	230,00	277,50
Mieszanka PW	dt	200,00	201,00	224,00	197,00	-	227,80	209,96	197,00	227,80
Prowit T	dt	-	245,00	265,00	-	-	245,00	251,67	245,00	265,00
inne										
Otręby pszenne	dt	-	-	165,00	-	-	160,00	162,50	160,00	165,00
Śruta kukurydziana	dt	-	120,00	175,00	140,00	172,00	150,00	151,40	120,00	175,00
Śruta sojowa	dt	-	-	325,00	-	-	315,00	320,00	315,00	325,00

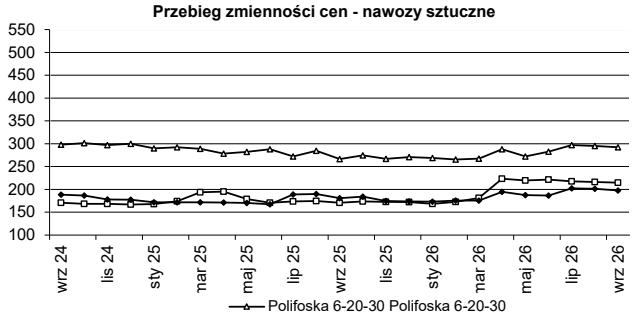

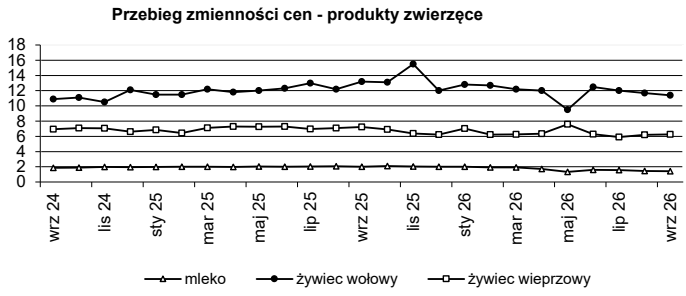

Szersze informacje cenowo-rynkowe na naszej stronie internetowej www.zodr.pl

Na podstawie informacji zebranych w PZDR opracowała BARBARA GROBELSKA, ZODR Oddział w Koszalinie

eprasa.pl 25bc805a03

Krzyżówka z hasłem

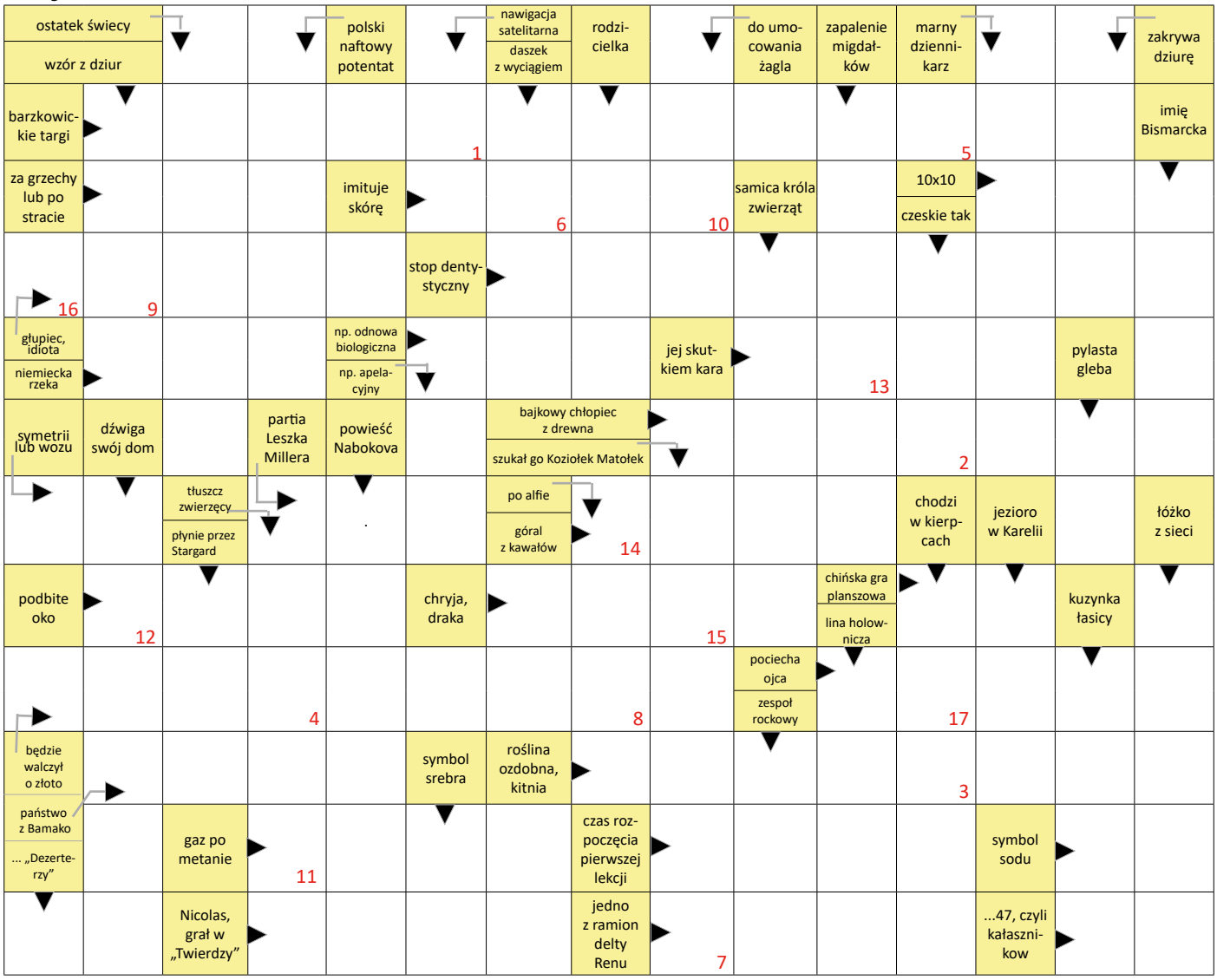

	1	2	3	4	5	5	4	6	4	7	4	3	4	8	9	10	11	
4	12	11	5	13	11	2	14	13	11	15	9	10	11	15	9	16	17	7

Krzyżówka dla dzieci

Odgadnij hasła, a litery
z zaznaczonych pól utworzą rozwiązanie

1. z niego olej
2. np.: ćwikłowy, cukrowy, pastewny
3. motyl, ... królowej
4. wielkie, silne drzewo na którym rosną żołędzie
5. spada z sosny, jodły, świerka
6. mama, tato, brat, siostra, ty...
7. małe zwierzę, kopie kopce w ogrodzie
8. fruwająca złodziejka
9. szkodnik w ziemniakach
10. żona dziadka
11. duży pojazd, pomaga rolnikowi w pracach

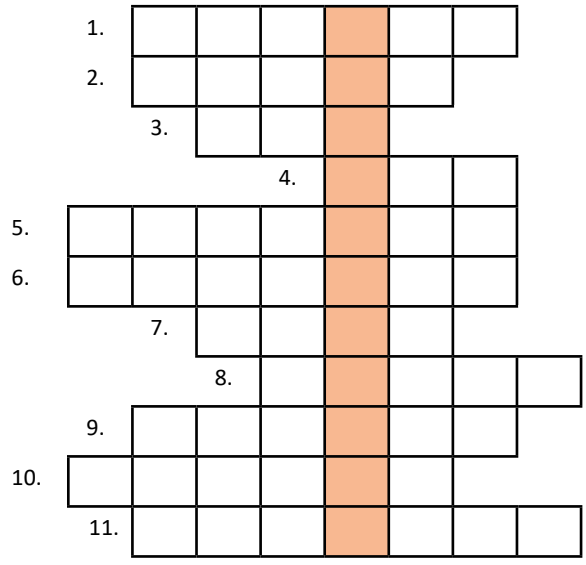

eprasa.pl 25bc805a03

ZACHODNIOPOMORSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W BARZKOWICACH

SIEDZIBA GŁÓWNA

73-134 Barzkowice 2
(91) 479 40 10; 15, (91) 561 37 00
sekretariat.barzkowice@zodr.pl
www.zodr.pl

ODDZIAŁ W KOSZALINIE

ul. Przemysłowa 8, 75-216 Koszalin
(94) 341 87 30
koszalin.oddzial@zodr.pl

BIURA POWIATOWE

PZDR w Białogardzie
ul. Kisielice Duże 28, 78-200 Białogard
(94) 312 04 10 bialogard.pzdr@zodr.pl

PZDR w Choszcznie
ul. Grunwaldzka 36, 73-200 Choszczno
(95) 765 27 93 choszczno.pzdr@zodr.pl

PZDR w Drawsku Pomorskim
ul. Gdyńska 4, 78-500 Drawsko Pom.
(94) 363 22 64 drawsko.pzdr@zodr.pl

PZDR w Gryficach
ul. Wojska Polskiego 57/5, 72-300 Gryfice
(91) 384 71 52 gryfice.pzdr@zodr.pl

PZDR w Gryfinie zs. w Baniach
ul. Targowa 19, 74-110 Banie
(91) 416 80 62 gryfino.pzdr@zodr.pl

PZDR w Goleniowie zs. w Nowogardzie
ul. Wojska Polskiego 67, 72-200 Nowogard
(91) 392 71 75 goleniow.pzdr@zodr.pl

PZDR w Kamieniu Pomorskim
ul. Mieszka I 6a, 72-400 Kamień Pomorski
(91) 382 34 98 kamien.pzdr@zodr.pl

PZDR w Kołobrzegu
ul. 6 Dywizji Piechoty 60, 78-100 Kołobrzeg
(94) 352 40 30 kolobrzeg.pzdr@zodr.pl

PZDR w Koszalinie
ul. Przemysłowa 8, 75-216 Koszalin
(94) 342 79 29 koszalin.pzdr@zodr.pl

PZDR w Łobzie
ul. Sikorskiego 6, 73-150 Łobez
(91) 397 09 21 lobez.pzdr@zodr.pl

PZDR w Myśliborzu
ul. Spokojna 13, 74-300 Myślibórz
(95) 747 93 51 mysliborz.pzdr@zodr.pl

PZDR w Pyrzycach
ul. Kościuszki 26, 74-200 Pyrzyce
(91) 570 48 75 pyrzyce.pzdr@zodr.pl

PZDR w Sławnie zs. w Darłowie
ul. Tynieckiego 2, 76-150 Darłowo
(94) 314 00 00 slawno.pzdr@zodr.pl

PZDR w Stargardzie
Ul. Usługowa 1A, 73-110 Stargard
(91) 573 46 03 stargard.pzdr@zodr.pl

PZDR w Szczecinku
ul. Witolda Pileckiego 8-9, 78-400 Szczecinek
(94) 374 00 54 szczecinek.pzdr@zodr.pl

PZDR w Szczecinie
ul. Smolańska 4, 70-026 Szczecin
(91) 484 51 55 szczecin.pzdr@zodr.pl

PZDR w Świdwinie
ul. Kołobrzeska 47, 78-300 Świdwin
(94) 365 35 57 swidwin.pzdr@zodr.pl

PZDR w Wałczu
ul. Chopina 53, 78-600 Wałcz
(67) 258 97 30 walcz.pzdr@zodr.pl

Doradzamy z pasją – wspieramy rolników!

WIEDZA | DOŚWIADCZENIE | ZAANGAŻOWANIE | PRAKTYCZNE WSPARCIE

eprasa.pl 25bc805a03

eprasa.pl 25bc805a03